

Esihitt. nro 295/23.12.1991 ^{ti}

ARKEOLOGINEN INVENTOINTI SALLAN KUNNASSA 1991

AKI ARPONEN

SISÄLLYS

JOHDANTO	1
SALLA - MUINAISJÄÄNNÖSKOhteiden YLEISKATSAUSKARTTOJEN HAKUKARTTA	2
SALLA - MUINAISJÄÄNNÖSKOhteiden YLEISKATSAUSKARTAT 1-5	3
KOHDELUETTELO	8
KOhteET	9
YHTEENVETO	82
NEGATIIVILUETTELO	83
DIALUETTELO	84

JOHDANTO

Sallan kunta myönsi museovirastolle 20.000 markkaa kunnan alueella kesällä 1991 jatkettavaa arkeologista inventointia varten. Allekirjoittanut suoritti kenttätöitä kahdessa vaiheessa: 24.-28.6. ja 5.-16.8.1991.

Tämän kesäinen työ oli jatkoa vuosien 1989 (Hannu Poutiainen) ja 1990 (Aki Arponen) Sallan kunnan kustantamille inventoinneille. Nyt keskityttiin kunnan etelä- ja lounaisosaan: Paloperän, Morottajan, Karhujärven, Hirvasvaaran, Aholanvaaran ja Hautajärven alueelle. Kaikkiaan tarkastettiin 18 kohdetta, joista yhdestätoista oli etukäteistietoa (Hj. Appelgren-Kivalon käsikirjoitus, nimitoimisto tai paikallinen informantti).

Kaikki Sallan muinaisjäännökohteet on esitetty yleiskatsauskarttoilla ja uusista, nyt tarkastetuista kohteista on erillinen luettelo. Perustiedot kustakin kohteesta on esitetty kaavakkeella ja kuvaus erillisellä sivulla; jokaisen kohteen selvitykseen liittyy peruskarttaote sekä useimpiin kuvataulu - lisäksi joistakin kohteista tehdyistä yleiskarttaluonnoksista on kopio kertomuksen liitteenä. Kaikista negatiiveista ja dioista on luettelo inventointikertomuksen lopussa.

Ivalossa 20.9.1991

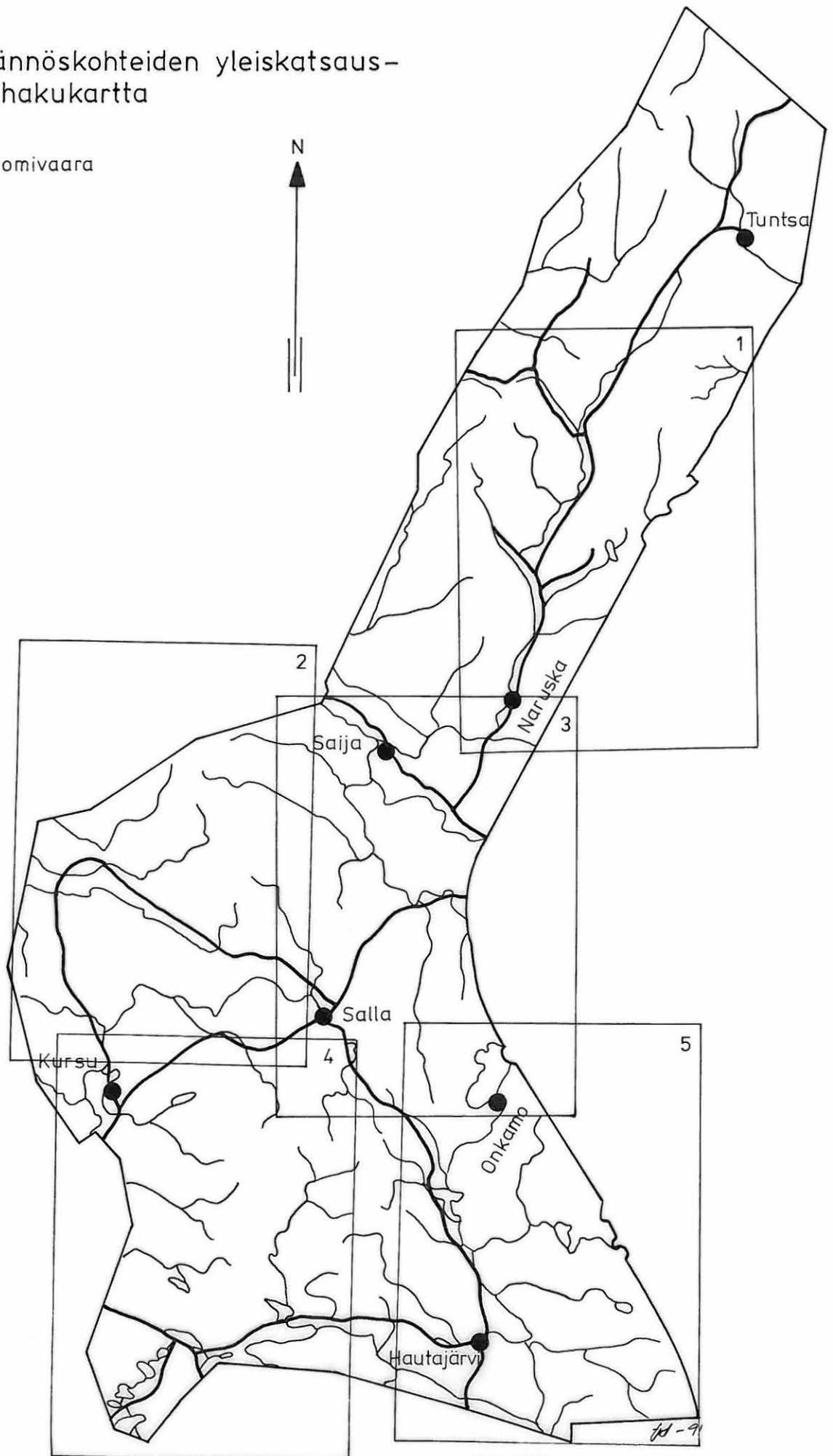

Aki Arponen

s. 2 muovikartta säilytetään arkin välissä

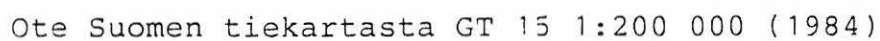
SALLA

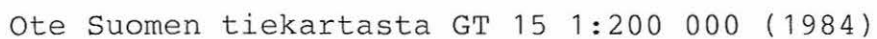
muinaisjäännöskohteiden yleiskatsaus-
karttojen hakukartta

Piirt. E-P. Tuomivaara

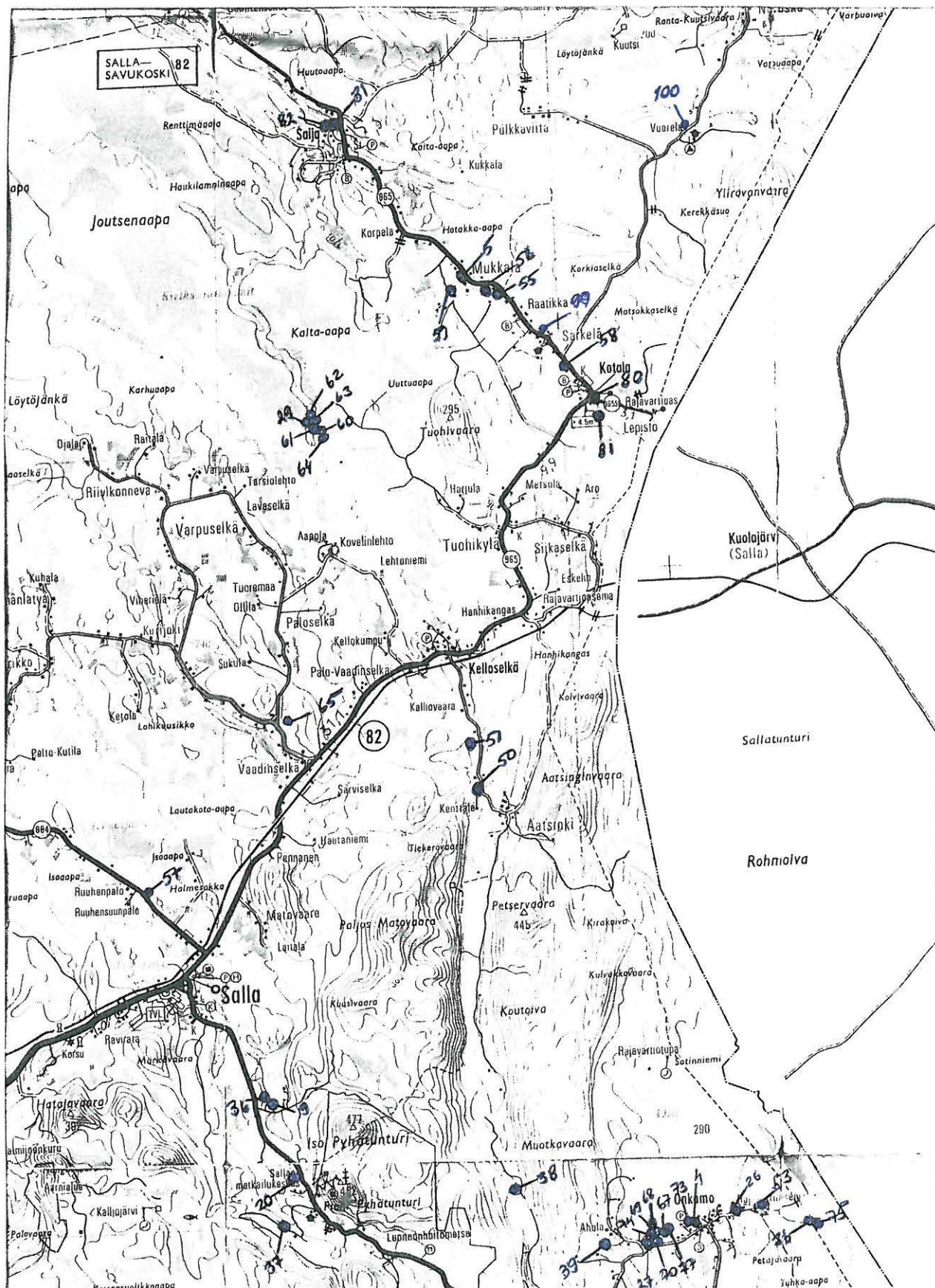

1: 600 000

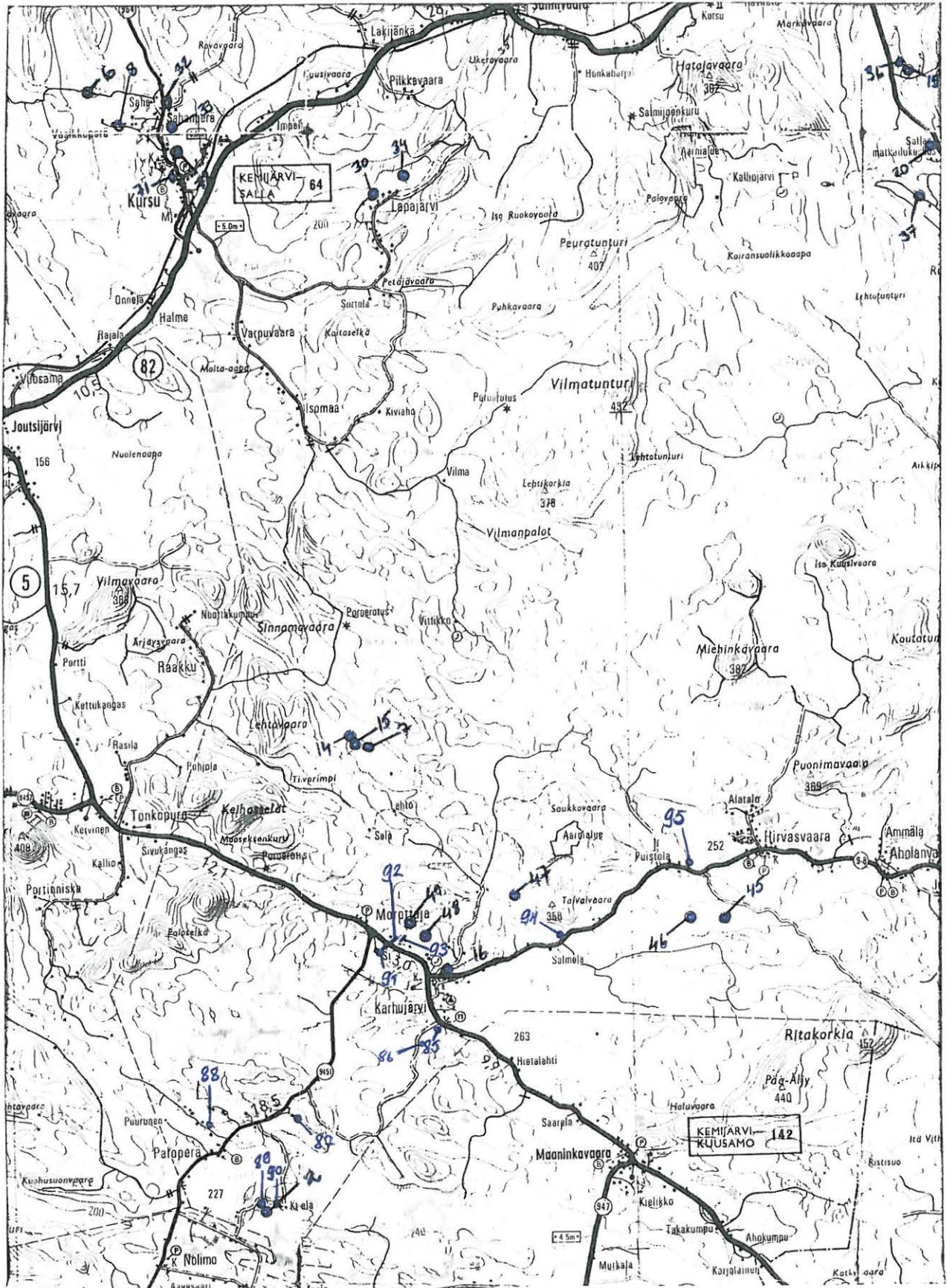

Salla - muinaisjäännöskohteiden yleiskatsauskartta 3
(tilanne kesän 1991 inventoinnin jälkeen)

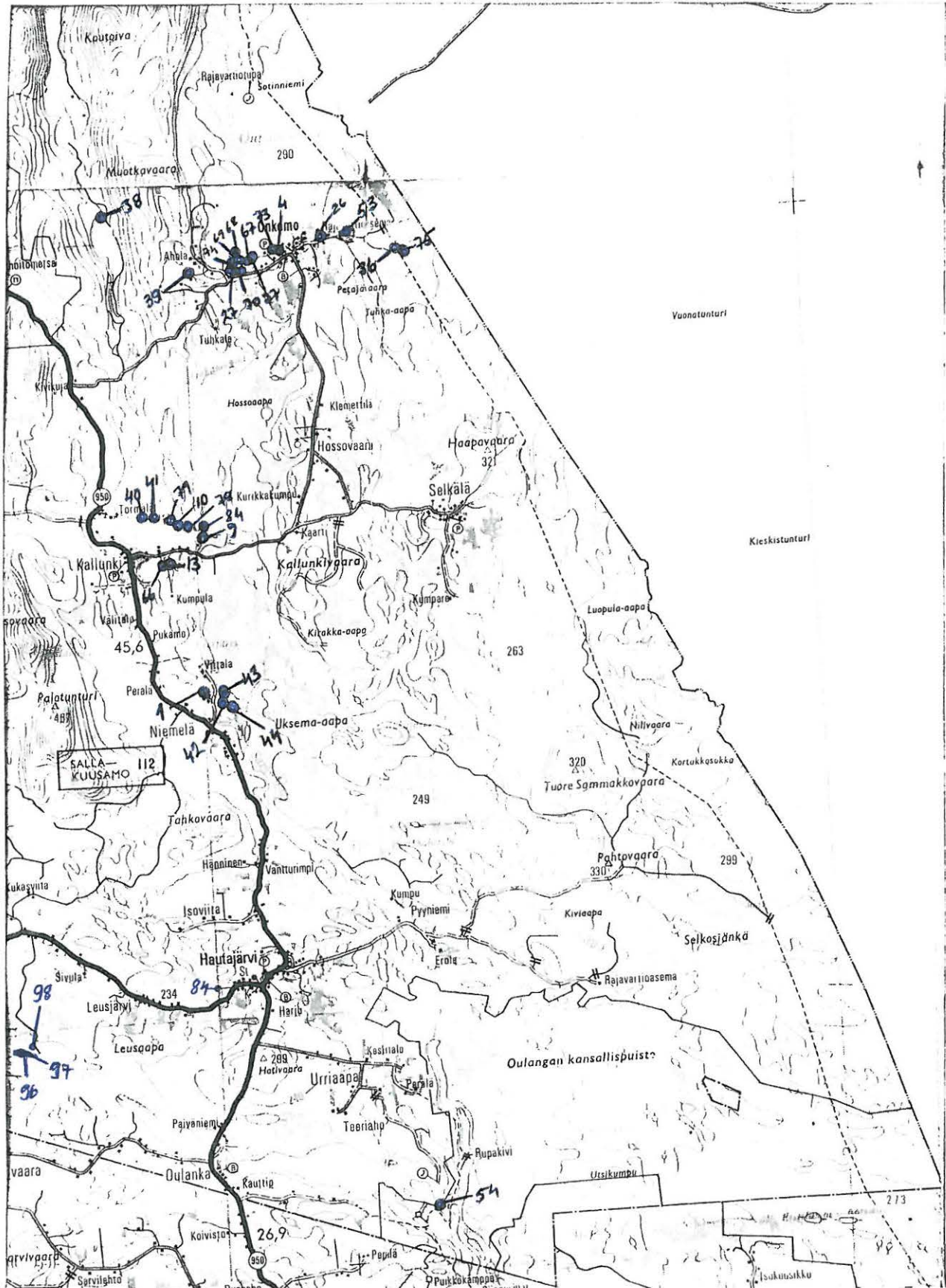
Ote Suomen tiekartasta GT 15 1:200 000 (1984)

Salla - muinaisjäännöskohteiden yleiskatsauskartta 4
(tilanne kesän 1991 inventoinnin jälkeen)

Ote Suomen tiekartasta GT 15 1:200 000 (1984)

Salla - muinaisjäännöskohteiden yleiskatsauskartta 5
(tilanne kesän 1991 inventoinnin jälkeen)

Ote Suomen tiekartasta GT 15 1:200 000 (1984)

KOHDELUETTELO

kohde	tyyppi	sivu
2 Paloperä Kivelänjärvi Puukkoniemi	kenttä	9
84 Hautajärvi Nivala	esihistoriallinen asuinpaikka	13
85 Karhujärvi Leviäisenlahti	pyynti- tai asuinkuoppia	17
86 Karhujärvi Likehinen	pyyntikuoppia	21
87 Paloperä Pieni Särkijärvi	pyyntikuoppia	25
88 Paloperä Hoikkala	esihistoriallinen asuinpaikka	28
89 Paloperä Sohramonkenttä	kenttä	32
90 Paloperä Kivelänvaara	kuopanteita, kivikehä	36
91 Morottaja Hietajärvi Kotalahti S	asumuksensija	40
92 Morottaja Hietajärvi Kotalahti	pyyntikuoppia	44
93 Morottaja Kotalampi	pyyntikuoppia	49
94 Karhujärvi Taivalvaara	pyyntikuoppia	54
95 Hirvasvaara Hirvasjärvi SW	esihistoriallinen asuinpaikka	58
96 Oulankajoki Metsäjärvi	pyyntikuoppia, esihist. asuinpaikka	62
97 Oulankajoki Maitolampi	pyyntikuoppia	66
98 Oulankajoki Kotalammit	pyyntikuoppia	70
99 Särkelä Särkijärvi	esihistoriallinen asuinpaikka	75
100 Naruska Naruskajoki Saarikoski	esihistoriallinen asuinpaikka	78

SALLA 2 PALOPERÄ KIVELÄNJÄRVI PUUKKONIEMI

kohteen tyyppi ja luokka	: kenttä, II
peruskartta	: 3634 04 PALOPERÄ (1990)
- koordinaatit	x = 7371 12
	y = 3554 30
	z = n. 235
maanomistustiedot:	
- tila	: Paloperä 6:0 Kivelä
- omistaja osoitetietoineen	: Kivelä Onni Eelis, 98740 Paloperä Kivelä Heikki Vilhelmi, 98740 Paloperä
- kiinteistötunnus	: 732-415-0006-0000
aiemmat tiedot ja tutkimukset	: ks. H.Poutiaisen Sallan inventointi -89
aiemmat löydöt	: KM 3260:4, hioinkivi

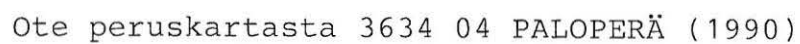
tarkastaja ja tarkastuspäivä	: Aki Arponen 7.8.1991
tarkastuksen aihe	: Sallan inventointi
kohteen pinta-ala perusteluineen	: -
kohteen kunto	: peltoa, nyt laidunmaana
tarkastuslöydöt	: -
kuvat:	
- negatiivit	: 85980
- diat	: 23350
opas	: Kivelän talon väki

lähilöytöjä ja -kohteita	: Salla 89: kenttä Salla 90: kuopanteita ja kivikehä
huomautuksia ja lisäyksiä	: itse kentällä ei tarkastuksen yhteydessä ole käyty

SALLA 2 PALOPERÄ KIVELÄNJÄRVI PUUKKONIEMI

Kohteen sijainti ja maasto: Puukkoniemi sijaitsee 49 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Paloperän kylän kaakkoisreunassa, Kivelänjärven lounaisrannalla, Kivelän tilasta suoraan etelään. Paikalla on suoniittyjen ja vesistön (Kivelänjärven ja Saunajoen suun) ympäröimä matalahko koivua, mäntyä ja kuusta kasvava kumpare. Tämän n. 300 metriä pitkän saarekkeen kaakkoispäähän on 1800-luvun lopussa raivattu pelto, jota käytetään nykyisin laitumena.

Kohteen kuvaus: (Itse kentällä ei ole käyty). Kun em. peltoa 1800-luvun lopussa raivattiin, löytyi siitä hioinkivi (KM 3260:4). Erä-Eskon muistiinpanoissa puhutaan paikalla olleen lapinkodan sijan ja Kivelän talon väkikin sanoi paikkaa pidetyn perinteisesti vanhana lappalaisten asuinkenttänä.

Salla 2 Paloperä Kivelänjärvi Punkkoniemi

85980

Kivelän tilan rantaa. Oikealla Sohranonkentästä
(Salla 89) siirretty kalamaija. Kivelänjärven Punkko-
niemi on taustalla keskellä. NNW:stä.

SALLA 84 HAUTAJÄRVI NIVALA

kohteen tyyppi ja luokka	: esihistoriallinen asuinpaikka, II
peruskartta	: 4612 11 HAUTAJÄRVI (1964)
- koordinaatit	x = 7380 33
	y = 4455 49
	z = n. 235
maanomistustiedot:	
- tila	: Hautajärvi 13:0 Nivala
	Poikela Reino, Salmiaho 98995 Hautajärvi
- omistaja osoitetietoineen	: Poikela Vilho Armas, Salmiaho 98995 Hautajärvi
	Poikela Kari Arto, 98995 Hautajärvi
- kiinteistötunnus	: 732-404-0013-0000
aiemmat tiedot ja tutkimukset	: -
aiemmat löydöt	: -

tarkastaja ja tarkastuspäivä	: Aki Arponen 28.6.1991
tarkastuksen aihe	: Sallan inventointi
kohteen pinta-ala perusteluineen	: 10x70 m ² , löydöt
kohteen kunto	: asuinpaikka on peruna- ja peltomaana
tarkastuslöydöt	: KM 26596:1-3, kvartsikaapimia ja -is-
	koksia
kuvat:	
- negatiivit	: 85975
- diat	: 23351
opas	: -

lähilöytöjä ja -kohteita	: -
huomautuksia ja lisäyksiä	: -

SALLA 84 HAUTAJÄRVI NIVALA

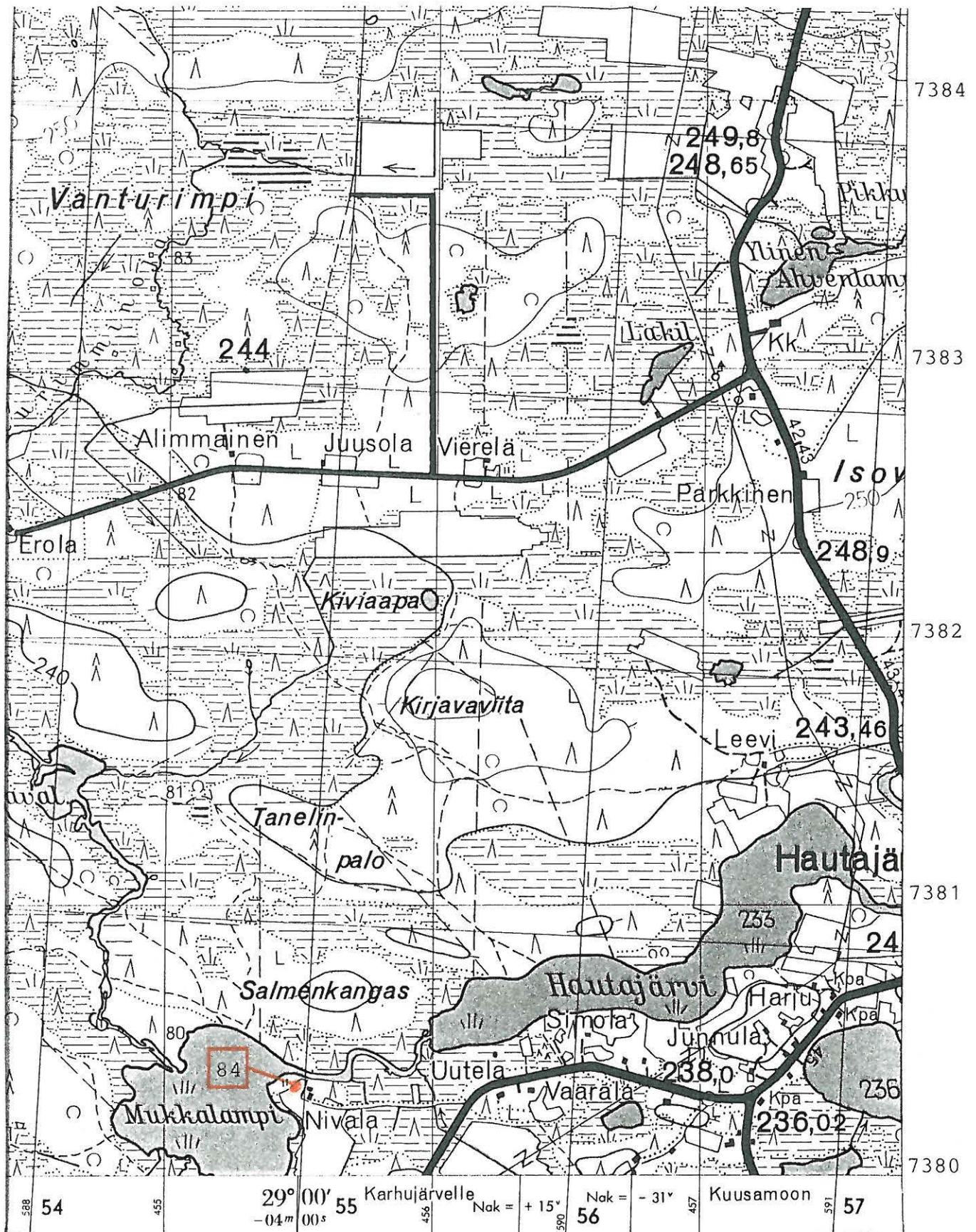
Kohteen sijainti ja maasto: Asuinpaikka sijaitsee 1,9 km Hautajärven rajaseutukirkosta länsilounaaseen, Nivalan tilan pottumaassa, joka on tilan päärakennuksen länsipuolella, Mukkalammesta Hautajärveen laskevan Koutajoen niskan eteläpuolella. Maasto on vesistöä kohden loivasti laskevaa hiekkaperäistä rinnettä, joka pottumaata lukuunottamatta on nykyisin niittynä. Perunamaa, jonka koko on $10 \times 70 \text{ m}^2$, on etelä-pohjoissuunnassa koivikkoa kasvavan tulvarannan reunan myötäisesti.

Kohteen kuvaus: Em. pottumaassa oli koko sen alueella kvartseja, hiukan hiiltä sekä melko paljon palaneita kiviä.

455

456

457

Ote peruskartasta 4612 11 HAUTAJÄRVI (1964)

Salla 84 Hantajärvi Nivala

85095

Nivalan tilan peltoa. Löytöjärvi, pottumaa
sijaitsee kuvan keskellä oikealla, lähellä koirikkua.
E:stä.

Aki Arponen 1991

SALLA 85 KARHUJÄRVI LEVIÄISENLAHTI

kohteen tyyppi ja luokka : pyynti- tai asuinkuoppia, 2 kpl, II

peruskartta : 3634 04 PALOPERÄ (1990)

- koordinaatit x = 7378 08

y = 3559 90

z = n. 265

maanomistustiedot:

- tila : Hietajärvi 3:3 Muurola

- omistaja osoitetietoineen : Kelloniemi Matias Ulrikki, 98740
Karhujärvi

- kiinteistötunnus : 732-405-0003-0003

aiemmat tiedot ja tutkimukset : -

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 5.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : $5 \times 10 \text{ m}^2$, rakenteet ja löytö

kohteen kunto : koskematon

tarkastuslöydöt : KM 26597, kvartsi-iskos

kuvat:

- negatiivit : 85976

- diat : 23352

opas : -

lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 86: pyyntikuoppa
Salla 16: tuuran löytöpaikka

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 85 KARHUJÄRVI LEVIÄISENLAHTI

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 40,5 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Karhujärven kylän eteläpuolella, Karhujärven länsipäässä olevan Leviäisenlahden ja tästä 400 m lounaaseen sijaitsevan Likehinen-nimisen pikkujärven välissä. Paikalla on suon ympäröimä, pitkänsoikea (pituus 60-70 m) ja 2-3 m korkea, pääasiassa mäntyä kasvava moreenikumpare.

Kohteen kuvaus: Moreenikumpareen kaakkoispäässä, metrin verran suonpinnan yläpuolella ja viitisen metriä sen reunasta on kaksi aivan vierekkäistä, soikeaa, vallillista kuoppaa. Itäisempi on $6,5 \times 5 \text{ m}^2$ ja 70-80 cm syvä ja läntisempi $3 \times 2 \text{ m}^2$ ja 30-40 cm syvä. Molemmissa kuopissa on ehjä podsolimaannos. Aivan itäisemmän kuopan koillispuolella on paljastunut huuhtoutunutta hiekkaa ja tästä löytyi yksi kvartsi-iskos.

Ote peruskartasta 3634 04 PALOPERÄ (1990)

Salla 85 Kartujärvi Leriäisenlahti

85396

Pyynti- tai asuinluoppat E:stä. Kvarkoi-iskoksen
löytöpaikka jää juuri kuvan oikealle puolelle.

Aki Arponen 1991

SALLA 86 KARHUJÄRVI LIKEHINEN

kohteen tyyppi ja luokka : pyyntikuoppa, II

peruskartta : 3634 04 PALOPERÄ (1990)

- koordinaatit x = 7377 57
y = 3559 37
z = n. 270

maanomistustiedot:

- tila : Hietajärvi 1:6 Onnela

- omistaja osoitetietoineen : Niskala Erkki, os.-
Niskala Sulevi, os.-

- kiinteistötunnus : 732-405-0001-0006

aiemmat tiedot ja tutkimukset : -

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 5.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : $5 \times 6 \text{ m}^2$, rakenne

kohteen kunto : koskematon, osittain risuilla peitetty

tarkastuslöydöt : -

kuvat:

- negatiivit : 85977

- diat : 23353

opas : -

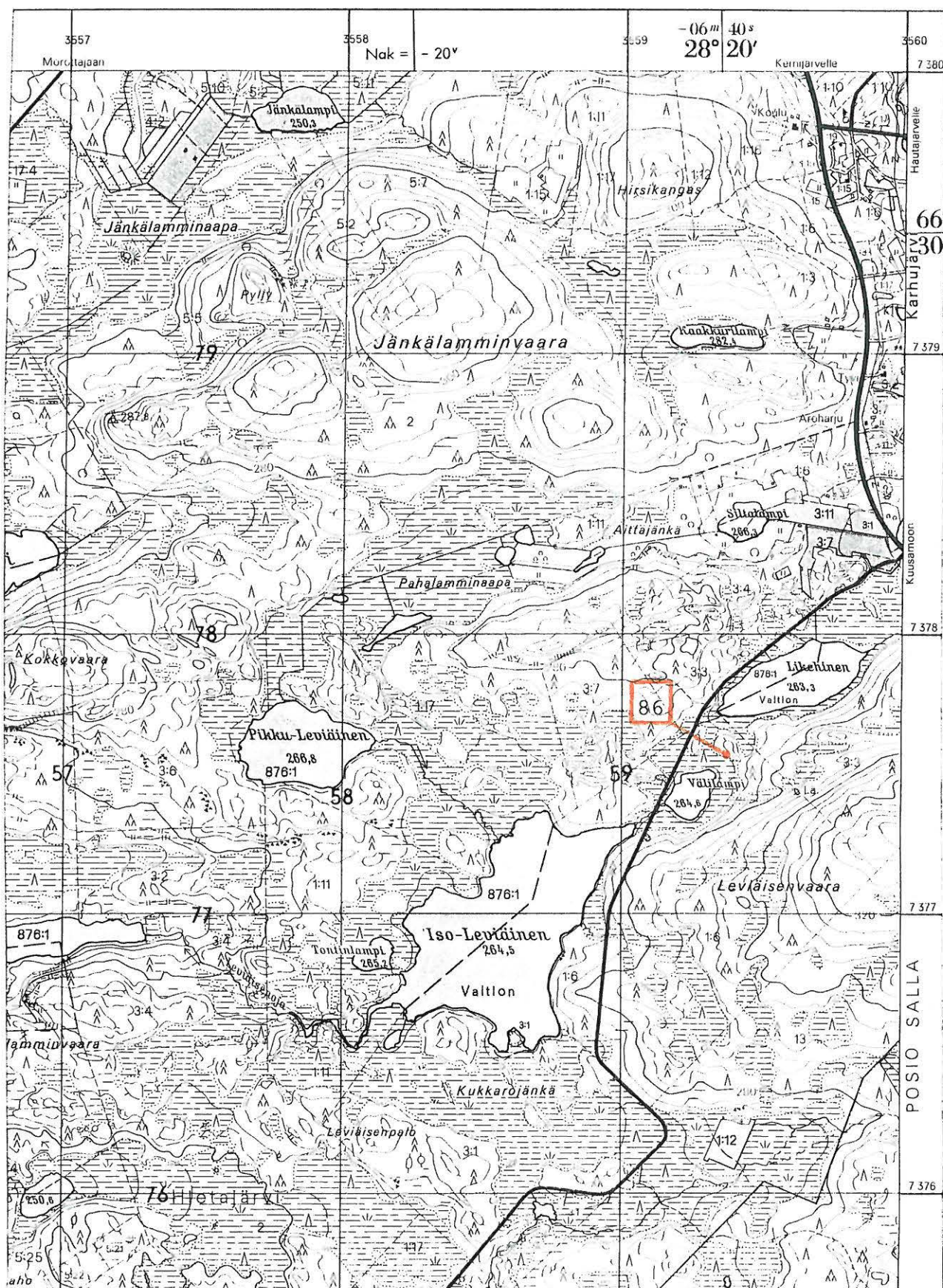
lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 85: pyynti- tai asuinkuoppia

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 86 KARHUJÄRVI LIKEHINEN

Kohteen sijainti ja maasto: Kuoppa sijaitsee 41,5 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Karhujärven kylästä (5-tien ja Karhujärvi-Hautajärvi-tien - no 948 - risteyksestä) 2,3 km etelään. Kohde on Leviäisenvaara-
rasta suohon, Likehinen-nimisen pikkujärven ja Välilammen väliin
työntyvällä moreenikielekkeellä. Kumpuileva, mäntyä, kuusta ja koivua
kasvava harjanne kohoaa korkeimmillaan 6-7 m suonpinnan yläpuolelle.

Kohteen kuvaus: Harjanteen lounaan puoleisella reunalla, suohon las-
keutuvalla rinteellä, pari metriä suon yläpuolella ja kymmenisen
metriä sen reunasta on yksi kookas kuoppa: soikea, vallillinen,
5,5x4,5 m² ja 1,3 m syvä. Kuopan vallissa on podsolimaannos ja kuop-
paan on heitetty runsaasti risuja.

Ote peruskartasta 3634 04 PALOPERÄ (1990)

Salla 86 Kartujärvi Liketinen

85974

Riesulla täytetty pyyntikuoppa N:stä. Taustalla
oikealla Vättilampi.

Aki Arvola 1991

SALLA 87 PALOPERÄ PIENI SÄRKIJÄRVI

kohteen tyyppi ja luokka	: pyyntikuoppia, 9 kpl, II
peruskartta	: 3634 04 PALOPERÄ (1991)
- koordinaatit	x = 7374 17-34
	y = 3555 07-25
	z = 237-243
maanomistustiedot:	
- tila	: Paloperä 9:8 Kilpukka
- omistaja osoitetietoineen	: Kemi Oy, os.-
- kiinteistötunnus	: 732-415-0009-0008
aiemmat tiedot ja tutkimukset	: -
aiemmat löydöt	: -

tarkastaja ja tarkastuspäivä	: Aki Arponen 6.8.1991
tarkastuksen aihe	: Sallan inventointi
kohteen pinta-ala perusteluineen	: pituus 250 m, rakenteet
kohteen kunto	: kuopat koskemattomia, harjanteesta otettu maata
tarkastuslöydöt	: -
kuvat:	
- negatiivit	: -
- diat	: -
opas	: -

lähilöytöjä ja -kohteita	: Salla 89: kenttä
	Salla 90: kuopanteita ja kivikehä
huomautuksia ja lisäyksiä	: kohteen tarkastushetkenä oli kaatosade, joten kuoppia ei ole mitattu eikä kuvattu

SALLA 87 PALOPERÄ PIENI SÄRKIJÄRVI

Kohteen sijainti ja maasto: Pyyntikuopat sijaitsevat Ison ja Pienen Särkijärven välisellä kannaksella, 46 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Paloperän kylän koillisreunassa, entiseltä koululta (nyk. Kinttaan loma) 3 km itään. Järvien välissä oleva kannas on 250 m pitkä ja vaihtelevan levyinen moreeniharju. Se on 1-7 metriä korkea ja luoteisreunaltaan jyrkkä, osittain sortuva (maata otettu), mutta kaakkoisreunaltaan selvästi loivempi. Harjulla kasvaa koivua, kuusta ja mäntyä. Pieni Särkijärvi laskee isompaan harjun pään kaakkoispuolitse, suon läpi.

Kohteen kuvaus: Harjulla on yhdeksän kooltaan pienekköä, mutta selkeää ja melko syvää pyyntikuoppaa, joiden yksittäinen dokumentointi jäi rankkasateen vuoksi tekemättä. Kuopista yksi on harjun koillis-tyvässä, kolme harjun puolella välissä (näistä kaksi katkaisee harjun sen matalassa kohdassa) ja loput viisi ovat sijoittuneet harjun korkean lounaispään ja Pienen Särkijärven laskujoen niskan väliin.

Ote peruskartasta 3634 04 PALOPERÄ (1990)

SALLA 88 PALOPERÄ HOIKKALA

kohteen tyyppi ja luokka	: esihistoriallinen asuinpaikka, II
peruskartta	: 3634 04 PALOPERÄ (1990)
- koordinaatit	x = 7374 42
	y = 3551 47
	z = 237,5
maanomistustiedot:	
- tila	: Paloperä 13:2 Hoikkala
- omistaja osoitetietoineen	: Kellinsalmi Martti, 98740 Paloperä
	: Kellinsalmi Enne, 98740 Paloperä
- kiinteistötunnus	: 732-415-0013-0002
aiemmat tiedot ja tutkimukset	: -
aiemmat löydöt	: -

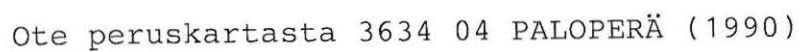
tarkastaja ja tarkastuspäivä	: Aki Arponen 7.8.1991
tarkastuksen aihe	: Sallan inventointi
kohteen pinta-ala perusteluineen	: n. 25 m ² , löydöt
kohteen kunto	: peltomaata
tarkastuslöydöt	: KM 26598:1-3, kvartsiytimiä ja -iskoksia
kuvat:	
- negatiivit	: 85978
- diat	: 23354
opas	: -

lähilöytöjä ja -kohteita	: Salla 89: kenttä
	: Salla 87: pyyntikuoppia
huomautuksia ja lisäyksiä	: -

SALLA 88 PALOPERÄ HOIKKALA

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 47,5 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Paloperän kylässä, Hoikkalan tilalla. Ko. tila on Palojärven ja Hoikkajärven välissä, Hoikkajärveen eli etelälounaaseen viettävällä rinteellä. Löytöpaikka on Hoikkalan talosta 250 m luoteeseen ja Palojärvestä Hoikkajärveen laskevan joen yli vievän Puurusen tien sillasta 200 m kaakkoon. Löytökohta on Hoikkalan talosta luoteeseen aukeavan peltoalueen luoteispäässä, metsittyneen entisen peltoalueen reunassa. Maaperä on hiekkaa.

Kohteen kuvaus: Loivasti lounaaseen, Hoikkajärveen viettävän peltoalueen luoteisreunasta, Puurusen tiestä 40 m länteen löytyi pellolta, huuhtoutuneesta ja rikastuneesta hiekasta noin kolmen metrin säteellä kvartseja ja hiukan hiiltä.

Salla 88 Paloperä Hoikkala

85978

Löytöpaikka chialalla, pellon reunassa. Taustalla
Hoikkalan tilan rakennuksia. NW:stä.

SALLA 89 PALOPERÄ SOHRAMONKENTTÄ

kohteen tyyppi ja luokka : kenttä, III

peruskartta : 3634 04 PALOPERÄ (1990)

- koordinaatit x = 7371 84
y = 3553 53
z = n. 235

maanomistustiedot:

- tila : Paloperä 6:0 Kivelä

- omistaja osoitetietoineen : Kivelä Onni Eelis, 98740 Paloperä
: Kivelä Heikki Vilhelmi, 98740 Paloperä

- kiinteistötunnus : 732-415-0006-0000

aiemmat tiedot ja tutkimukset : Nimiarkisto: Salla Sohramojoki

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 7.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : -

kohteen kunto : täysin tuhottu

tarkastuslöydöt : -

kuvat:

- negatiivit : 85979

- diat : 23355

opas : Kivelän talon väki

lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 2: kenttä
Salla 90: kuopanteita ja kivikehä

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 89 PALOPERÄ SOHRAMONKENTTÄ

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 49 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Paloperän kylän kaakkoisreunassa, Kivelänjärvestä Isoonjärveen laskevan Sohramonjoen itärannalla, Kivelän tien eteläpuolella. Paikalla on erittäin tiheä sekametsä. Kenttä on sijainnut moreenikumpareella, josta on otettu maata.

Kohteen kuvaus: Sohramonkenttä on sijainnut Sohramonjoen itärannalla, Kiveläntien eteläpuolella, 50-100 m joen ylittävästä sillasta kaakkoon. Kenttä on kiveläläisten kertoman mukaan puskettu vuosisadan alussa jokeen Sohramonjoen tammen rakentamisen yhteydessä. Paikka onkin tyysten myllerretty, eikä siinä voinut havaita mitään asutusmerkkejä. Kentällä ollut, vuonna 1688 rakennettu kalamaja ehdittiin kuitenkin ennen tuhoamista siirtää Kivelän tilan rantaan, missä se tänä päivänäkin seisoo hyväkuntoisena. Kiveläläisten mukaan kentällä on perimätiedon mukaan asunut kemiläisiä - toisaalta Nimiarkiston tiedon mukaan (Salla Sohramojoki) Sohramonkentällä "arvellaan olleen lappalaisasutusta. Todisteeksi on löydetty mm. vanhoja tulisijoja".

Ote peruskartasta 3634 04 PALOPERÄ (1990)

Salla 89 Palojärvi Sohramonkenttä

85979

Edessä Sohramonkentästä Kivelän tilan rantaan sijoitettu
kalamaja (vuodelta 1688). Sohramojärven ranta on
tansalla, oikealla, Kivelänjärven luoteiskulmassa.
NE:stä.

Alii Arvola 1991

SALLA 90 PALOPERÄ KIVELÄNVAARA

kohteen tyyppi ja luokka : kuopanteita, 3 kpl, kivikehä, II

peruskartta : 3634 04 PALOPERÄ (1990)

- koordinaatit x = 7371 70

y = 3554 19

z = n. 242,5

maanomistustiedot:

- tila : Paloperä 6:0 Kivelä

Kivelä Omni Eelis, 98740 Paloperä

- omistaja osoitetietoineen : Kivelä Heikki Vilhelmi, 98740 Paloperä

- kiinteistötunnus : 732-415-0006-0000

aiemmat tiedot ja tutkimukset : -

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 7.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : n. 10x15 m², rakenteet

kohteen kunto : koskematon

tarkastuslöydöt : -

kuvat:

- negatiivit : 85981

- diat : 23356

opas : Kivelän tilan väki

lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 2: kenttä

Salla 89: kenttä

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 90 PALOPERÄ KIVELÄNVAARA

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 48,5 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Paloperän kylän kaakkoisreunassa, Kivelän tilan pohjoispuolella olevan Kivelänvaaran rinteellä, 400 m tilan päärakennuksesta pohjoiseen. Kivinen, sekametsää kasvava vaaranrinne laskeutuu ko. kohdalla jyrkästi etelään, kivirakkaan ja peltoaukealle; myös kohteen itä- ja länsipuolella on peltoja.

Kohteen kuvaus: Kohdassa, jossa ylempänä loivasti laskeutuva vaaranrinne tahtuu ja tippuu jyrkästi rakkaan, on kolme kaakkois-luoteis-suunnassa eli korkeuskäyriä vastaan olevaa kuoppaa. Kuopat ovat viereysten, kyljittäin $10 \times 6 \text{ m}^2$:n alueella. Kuopat ovat $2 \times 6 \text{ m}^2$:n suuruisia ja 10-50 cm syviä ja niiden välissä on noin metrin levyiset valit. Lounaisimman kuopan vieressä, lounais-länsilounaispuolella on kivistä ladottu kehä, suunnilleen suorakulmion muotoinen ja $3 \times 8 \text{ m}^2$:n suuruinen. Jotkin kivet ovat kokonaan sammaleen peitossa - samoin kivikehän sisäpuolen ja em. kuopat peittää tiivis sammal. Koepistoista saattoi todeta, että kivikehän sisäpuolella maaperä on erittäin palanut, tuhkainen ja se sisältää hiiliä rikastumiskerrokseen saakka. Podsolimaannos on monin paikoin sekoittunut. Kiveläläisten mukaan kuopat ovat peurahautoja ja kivikehässä on kasvatettu nauriita.

Ote peruskartasta 3634 04 PALOPERÄ (1990)

Salla 90 Palopää Kivelänvaara

85381

Kivelänvaaran rinteessä olevat kolme pihkänomaista
kuoparrettä sekä kivikehä (oikealla). Taustalla
vasemmalla Kivelänjärvi. NE:stä.

Aki Arvola 1991

SALLA 91 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI S

kohteen tyyppi ja luokka	: asumuksensija, II
peruskartta	: 3634 05 MOROTTAJA (1963)
- koordinaatit	x = 7380 98
	y = 3557 74
	z = n. 255
maanomistustiedot:	
- tila	: Hietajärvi 4:6 Morottaja
	Hietajärvi Onni, 98740 Morottaja
- omistaja osoitetietoineen	: Hietajärvi Ilmi Anna-Liisa, 98740 Morottaja
- kiinteistötunnus	: 732-405-0004-0006
aiemmat tiedot ja tutkimukset	: -
aiemmat löydöt	: -

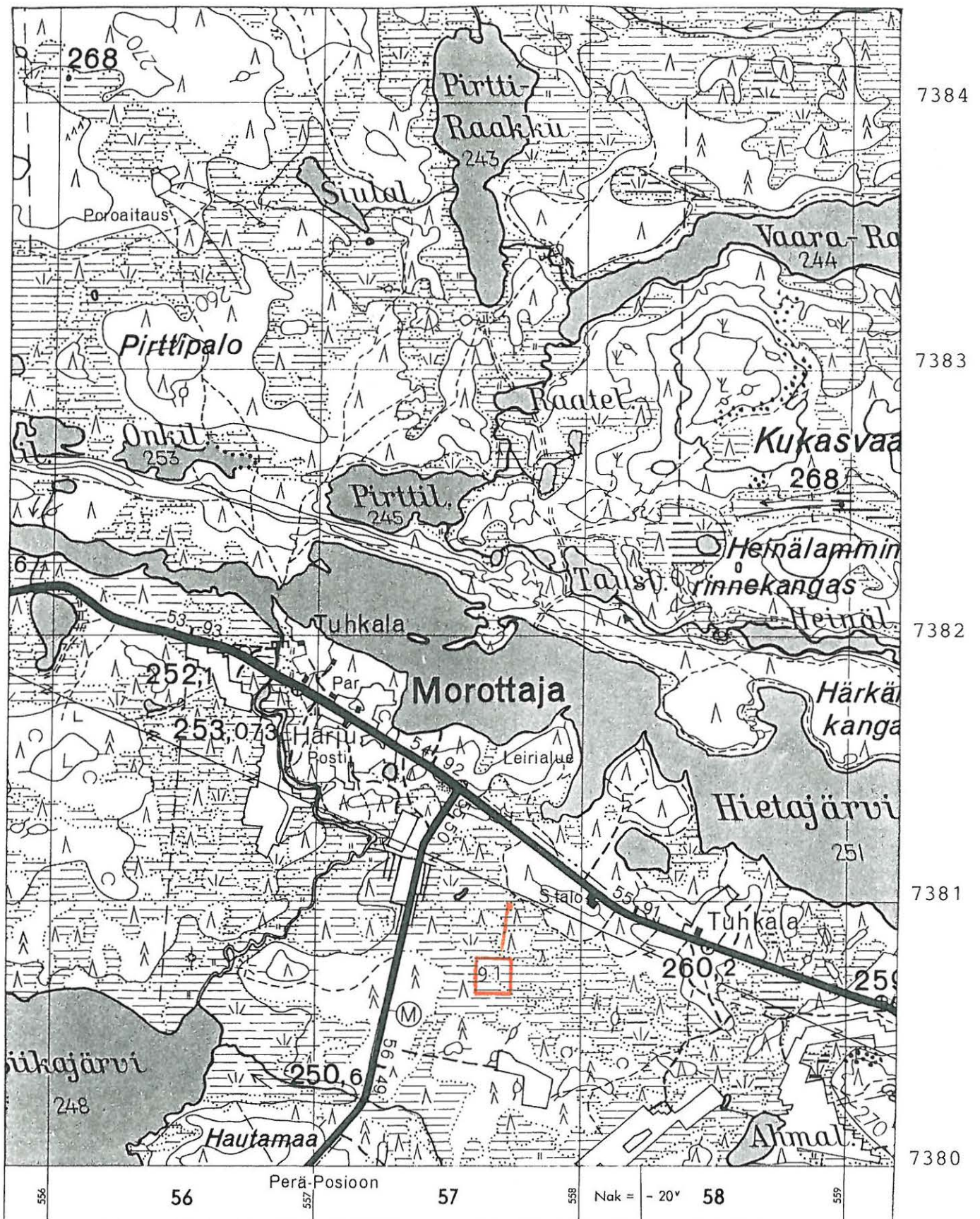
tarkastaja ja tarkastuspäivä	: Aki Arponen 9.8.1991
tarkastuksen aihe	: Sallan inventointi
kohteen pinta-ala perusteluineen	: 5x10 m ² , rakenteet
kohteen kunto	: koskematon
tarkastuslöydöt	: -
kuvat:	
- negatiivit	: 85982
- diat	: 23357
opas	: Onni Hietajärvi, eläkeläinen, Morottaja

lähilöytöjä ja -kohteita	: Salla 92: pyyntikuoppia
	Salla 93: pyyntikuoppia
huomautuksia ja lisäyksiä	: -

SALLA 91 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI S

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 39 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Morottajan kylässä, 5-tien ja Peräposiontien (no 9451) risteyksestä 500 m kaakkoon. Asumuksensija on mäntykankaan lounaisreunassa, jänkien ympäröimällä matalalla hiekkakumpareella, jolla kasvaa pääasiassa mäntyjä. Kohteesta on mäntykankaan reunaan 30 m ja voimalinjalle 50 m sekä 5-tielle 200 m, kaikki koilliseen.

Kohteen kuvaus: Hiekkakumpareen koillis- eli kaankaanpuoleisella reunalla on asumuksen sija. Sen koko vallien ulkoreunoista mitaten on n. $3 \times 5 \text{ m}^2$ ja oletettu lattiapinta $2 \times 3 \text{ m}^2$. Vallit muodostavat kulmistaan pyöristetyn, ESE-WNW-suuntaisen suorakulmion, jota lähes joka puolelta ympäröi matala kaivanto. Rakennelmassa on ollut kaksi pitkää seinää (hirttä näkyvissä), mutta päätyseinien muoto on epäselvä. Valleissa on sekainen podsolimaannos, kun taas lattian kohdalla podsolimaannoksen päällä on paksu palaneen maan ja hiilien kerros. Rakennuksen valleista 3 m lounaaseen on neljä erittäin maatunutta hirttä rinnakkain - hirret ovat 3 m pitkiä ja 50 cm:n välein.

Ote peruskartasta 3634 05 MOROTTAJA (1963)

Salla 91 Morottaja Hietajärvi Kotalahti S

85982

Asumuspaikka erottuu kuvan keskeltä vaaleana,
tumman kaaren, kaivannon ympäröimänä alueena.
E:stä.

Aki Arponen 1991

SALLA 92 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI

kohteen tyyppi ja luokka : pyyntikuoppia, 9 kpl, II

peruskartta : 3634 05 MOROTTAJA (1963)

- koordinaatit x = 7381 10-28
y = 3557 72-90
z = n. 255

maanomistustiedot:

- tila : Hietajärvi 4:6 Morottaja
Hietajärvi 5:19 Pakopirtti
Hietajärvi Onni, 98740 Morottaja

- omistaja osoitetietoineen : Hietajärvi Ilmi Anna-Liisa, 98740 Morottaja
Haapamo Tauno Olavi, Helläläntie 4 98100
Kemijärvi

- kiinteistötunnus : 732-405-0004-0006
732-405-0005-0019

aiemmat tiedot ja tutkimukset : -

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 9.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : pituus n. 200 m, rakenteet

kohteen kunto : koskematon - tienrakennuksessa yksi
pyyntikuoppa saattanut tuhoutua

tarkastuslöydöt : -

kuvat:

- negatiivit : 85983

- diat : 23358

opas : Tauno Haapamo, eläkeläinen, Kemijärvi
(kesäasunto 200 m kohteesta ENE:hen)

lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 91: asumuksensija
Salla 93: pyyntikuoppia

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 92 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI

Kohteen sijainti ja maasto: Pyyntikuopat sijaitsevat 38,5 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, 350 m 5-tien ja Peräposiontien (no 9451) risteyksestä kaakkoon, 5-tien molemmin puolin. Maasto on kumpuilevaa, hiekkaperäistä kangasta, jolla kasvaa havupuita.

Kohteen kuvaus: 5-tien molemmin puolin, kumpuilevalla kankaalla on yhdeksän pyyntikuoppaa. Hiukan yli 200 m pitkä, lounais-koillissuuntainen jono alkaa lounaassa jängän reunasta ja päättyy koillisessa Hietajärven Kotalahteen katkaisten kankaan koko sen leveydeltä. Yksi pyyntikuoppa on mahdollisesti jäänyt 5-tien alle. Kuopat ovat keskikokoisia, pienin $3 \times 2 \text{ m}^2$ ja 20 cm syvä, suurin $4 \times 4 \text{ m}^2$ ja 50 cm syvä. Pyyntikuoppien mitat ja tyyppi sekä niiden sijoittuminen maastoon ja toisiinsa nähden selviää oheisesta yleiskarttaluonnoksesta.

SALLA 92 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI

A. ARPONEN 1991

Yleiskarttaluonnos

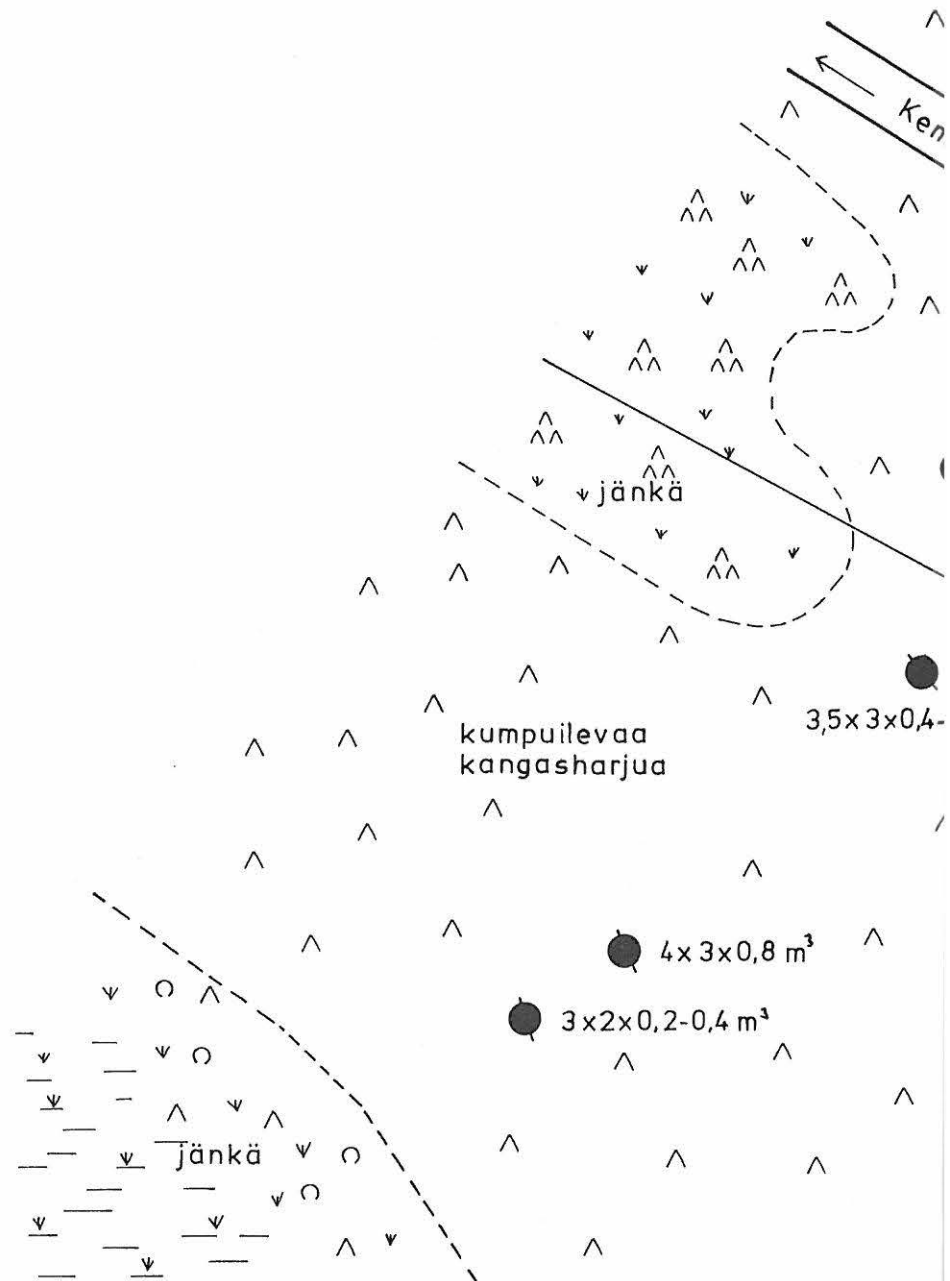
Mk 1:1000

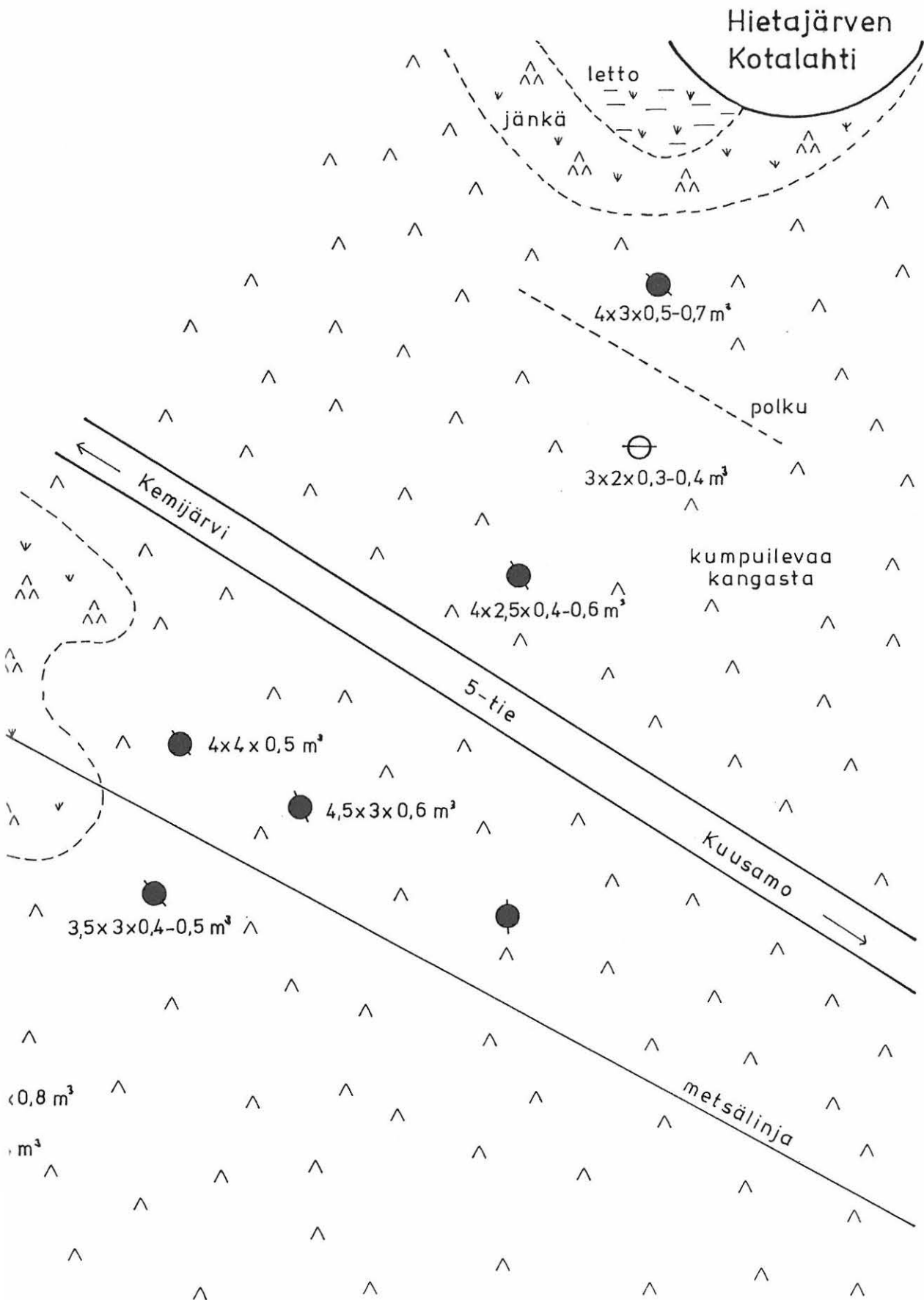
 50 m

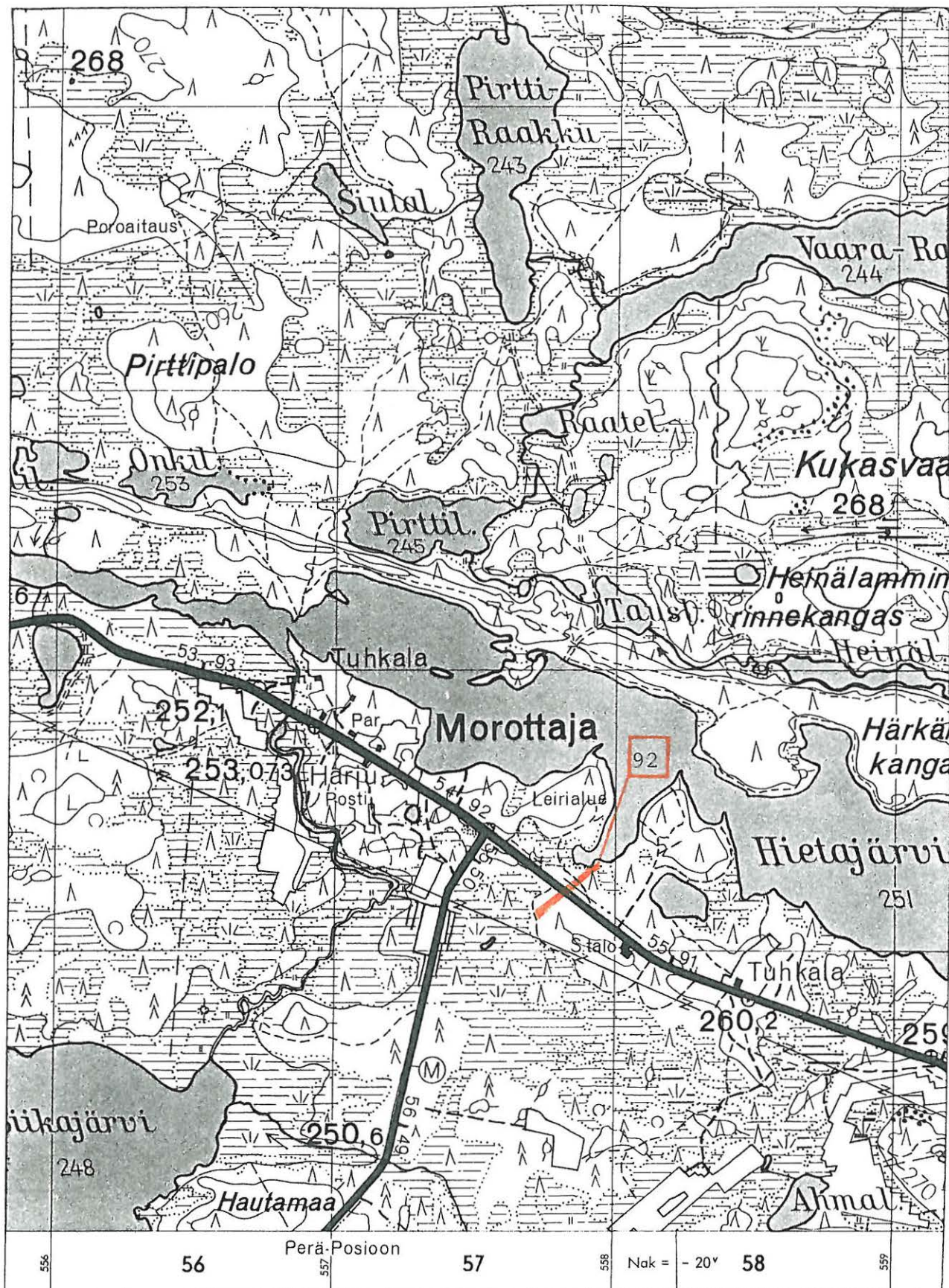
 pyyntikuoppa (valliton)
(pituusakselin suunta)

 pyyntikuoppa (vallilla)

Puht. piirt. E-R. Tuomivaara

Ote peruskartasta 3634 05 MOROTTAJA (1963)

Salla 92 Morottaja tietäjärni Kotalahti

85383

Pyyntihuoippariymän keskimmäinen knoppa SE:stä.
Takaosikealla Kuusamo-Kemijärvi-el. 5-tie.

Aki Arponen 1991

SALLA 93 MOROTTAJA KOTALAMPI

kohteen tyyppi ja luokka : pyyntikuoppia, 4 kpl, II

peruskartta : 3634 05 MOROTTAJA (1963)

- koordinaatit x = 7381 16-28
y = 3558 04-16
z = n. 255

maanomistustiedot:

- tila : Hietajärvi 5:19 Pakopirtti
Hietajärvi 5:28 Kotalampi
Haapamo Tauno olavi, Hellälänt. 4 98100 Kemijärvi

- omistaja osoitetietoineen : Kuusela Pekka Allani, os. - , Kuusela Matti
Helmeri, Ansakatu 27 94700 Kemi , Kuusela
Sirkka Marketta, Ansakatu 27 94700 Kemi

- kiinteistötunnus : 732-405-0005-0019
732-405-0005-0028

aiemmat tiedot ja tutkimukset : -

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 9.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : pituus n. 200 m, rakenteet

kohteen kunto : koskematon

tarkastuslöydöt : -

kuvat:

- negatiivit : 85984

- diat : 23359

opas : Tauno Haapamo, eläkeläinen, Kemijärvi
(kesäasunto 100 m kohteesta luoteeseen)

lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 91: asumuksensija
Salla 92: pyyntikuoppia

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 93 MOROTTAJA KOTALAMPI

Kohteen sijainti ja maasto: Pyyntikuopat ovat 38,5 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Morottajan kylässä, Hietajärven lounaisrannalla olevan Kotalammen länsirannalla, 5-tieltä soranottopaikalle ja Hietajärven törmällä oleville kesämökeille menevän tien molemmin puolin. Tauno Haapamon kesämökki sijaitsee kohteen länsipuolella, 5-tie on eteläisimmästä kuopasta 90 m etelään ja 5-tien ja Peräposiontien (no 9451) risteys on paikalta 600 m länsiluoteeseen. Maasto on osittain kumpuilevaa kangasta, osin jänkää. Puusto on pääasiassa nuorta, tiheää männikköä ja maaperä hiekkaa.

Kohteen kuvaus: Kotalammen ja jänkien välisellä kankaalla on neljä kuoppaa, joista kaksi eteläisintä on yksittäin 90 metrin päässä toisistaan ja kaksi pohjoisinta näistä 115 metrin päässä, lähes vierekkäin. Hajanaisen jonon pituus on siten n. 200 m. Pohjoisinta kuoppaa lukuunottamatta kuopat ovat tyypillisiä pyyntikuoppia: suurin $5 \times 3 \text{ m}^2$ ja 30-40 cm syvä, pienin $4 \times 3 \text{ m}^2$ ja 40 cm syvä. Pohjoisin kuoppa poikkeaa näistä selvästi: se on peräti 8 m pitkä, 2,5 m leveä ja 30-50 cm syvä. Yksityiskohtaisemmat tiedot kuopista sekä niiden sijoittumisesta maastoon ja toisiinsa nähden on oheisessa yleiskarttaluonnoksessa.

s. 51 muovikartta säilytetään arkin välissä

SALLA 93 MOROTTAJA KOTALAMPI

A.ARPONEN 1991

Yleiskarttaluonnos

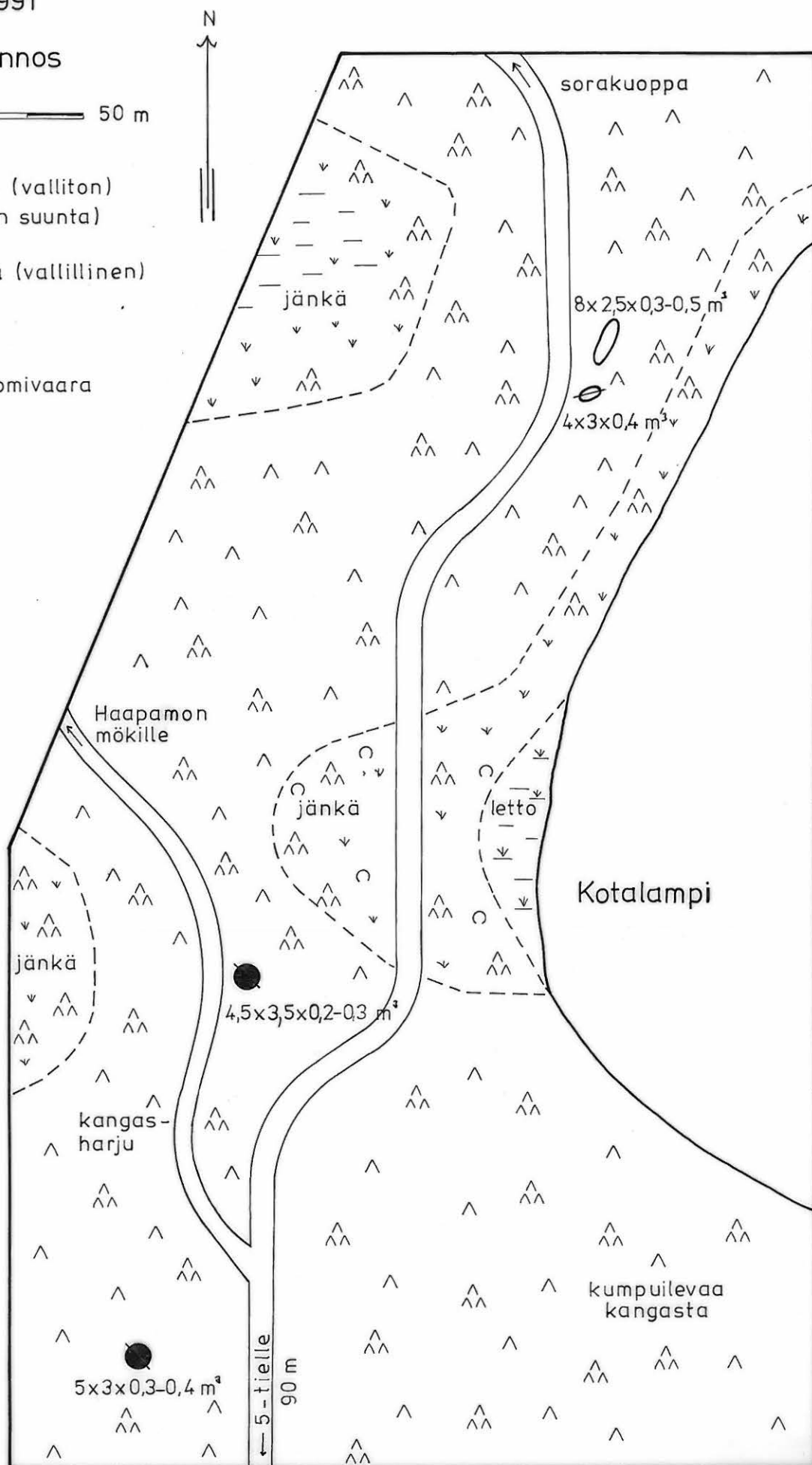
Mk 1:1000

50 m

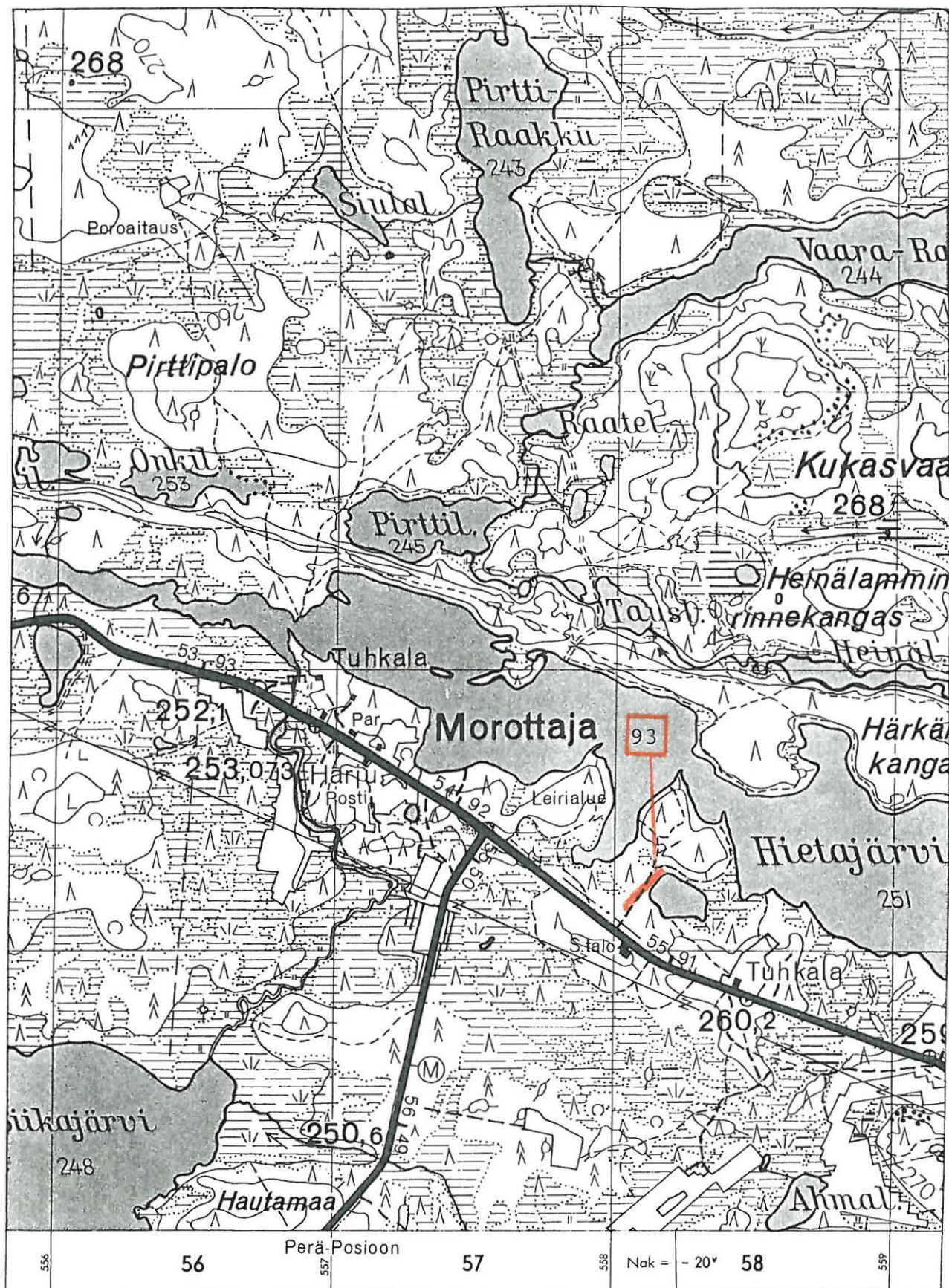
○ pyyntikuoppa (valliton)
(pituusakselin suunta)

● pyyntikuoppa (vallillinen)

Puht. piirt. E-R. Tuomivaara

7/1-91

Ote peruskartasta 3634 05 MOROTTAJA (1963)

Salla 93 Morottaja Kotalampi

85984

Kuvan keskikohdasta vasemmalle pithä (pyynti)kuoppa
ja etuoikealla toinen, matala ja soikea pyyntikuoppa.
Etuvasemmalla 5-tietä Hietajärven kormällä oleville
mokeille rievä tie ja äärioikealla Kotalampaa. WSW:stä.

Aki Arponen 1991

SALLA 94 KARHUJÄRVI TAIVALVAARA

kohteen tyyppi ja luokka : pyyntikuoppia, 4 kpl, II

peruskartta : 3634 08 TAIVALVAARA (1963)

- koordinaatit x = 7381 32
y = 564 13-18
z = 255-260

maanomistustiedot:

- tila : Valtionmaa

- omistaja osoitetietoineen : os. -

- kiinteistötunnus : 732-893-0013-0001

aiemmat tiedot ja tutkimukset : -

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 13.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : n. $5 \times 10 \text{ m}^2 + 5 \times 10 \text{ m}^2$, rakenteet

kohteen kunto : koskematon

tarkastuslöydöt : -

kuvat:

- negatiivit : 85985

- diat : 23360

opas : -

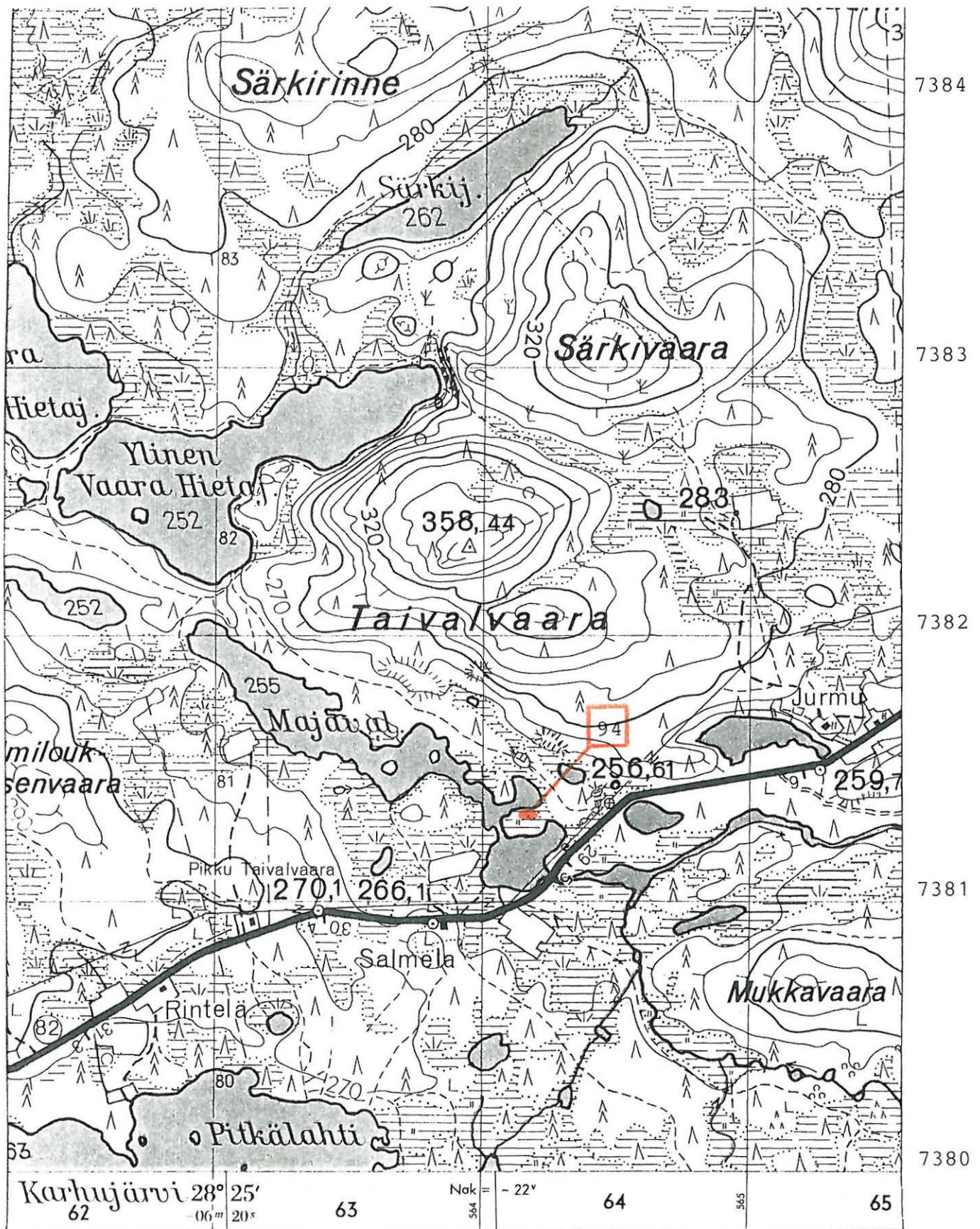
lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 16: tuuran löytöpaikka

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 94 KARHUJÄRVI TAIVALVAARA

Kohteen sijainti ja maasto: Pyyntikuopat sijaitsevat 36 km Sallan kirkolta etelälounaaseen, Karhujärven koillispuolella sijaitsevan Taivalvaaran eteläpuolella, Majavalammen lounaispäässä olevalla korkealla niemenkumpareella ja reilut 50 m tästä länteen sijaitsevalla pienemmällä ja matalammalla, soiden ympäröimällä saarekkeella. Veden ja soiden ympäröimien kumpareiden maaperä on moreenia ja niillä kasvaa pääasiassa mäntyä. Karhujärvi-Hautajärvitie (no 948) on paikalta 200 m kaakkoon.

Kohteen kuvaus: Kaksi itäisempää pyyntikuoppaa sijaitsee suuremman ja korkeamman niemenkumpareen luoteispään laella, 3-4 m vedenpinnan yläpuolella ja neljän metrin päässä toisistaan. Kuopat ovat soikeita (pit.akseli E-W/ENE-WSW), vallillisia, $2,5-3 \times 1,5 \times 2 \text{ m}^2$ ja 30-40 cm syviä. Läntisemmät pyyntikuopat sijaitsevat 70-80 m edellisistä, suon keskellä olevan pienen, pitkänomaisen kumpareen pohjoispäässä, laella, neljän metrin päässä toisistaan ja 2-3 m suon ja vedenpinnan yläpuolella. Kuopat ovat soikeita, vallillisia, $2,5 \times 1,5 \text{ m}^2$ (pit.akseli SSW-NNE) ja 30-40 cm syviä.

Ote peruskartasta 3634 08 TAIVALVAARA (1963)

Salla 94 Karkujärvi Tairasaa

8386

Pyytiknuopista kadun sijaitsee huvan keskikohdan vasem-
malla puolella olevalla suurella norceri-humpareella
ja kadun huvan oikeassa reunassa olevalla pienemmällä
humpareella. Sekä humpareiden etu- että takapuolella
on Majavalampea. Tämän takana näkyy Salmetan
tilaa ja Karkujärvi-Haatajärvi-tietä. N:stä.

Aki Arponen 1991

SALLA 95 HIRVASVAARA HIRVASJÄRVI SW

kohteen tyyppi ja luokka : esihistoriallinen asuinpaikka, II

peruskartta : 4612 05 HIRVASVAARA (1964)

- koordinaatit x = 7383 71
y = 4435 49
z = 252-253

maanomistustiedot:

- tila : Yhteiset maa-alueet

- omistaja osoitetietoineen : os. -

- kiinteistötunnus : 732-878-0003-0000

aiemmat tiedot ja tutkimukset : -

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 13.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : n. 50 m², löydöt

kohteen kunto : ranta- ja polkueroosiota

tarkastuslöydöt : KM 26599:1-2, vuorikristallinen tulus,
vuorikristalli- ja kvartsi-iskoksia

kuvat:

- negatiivit : 85986

- diat : 23361

opas : -

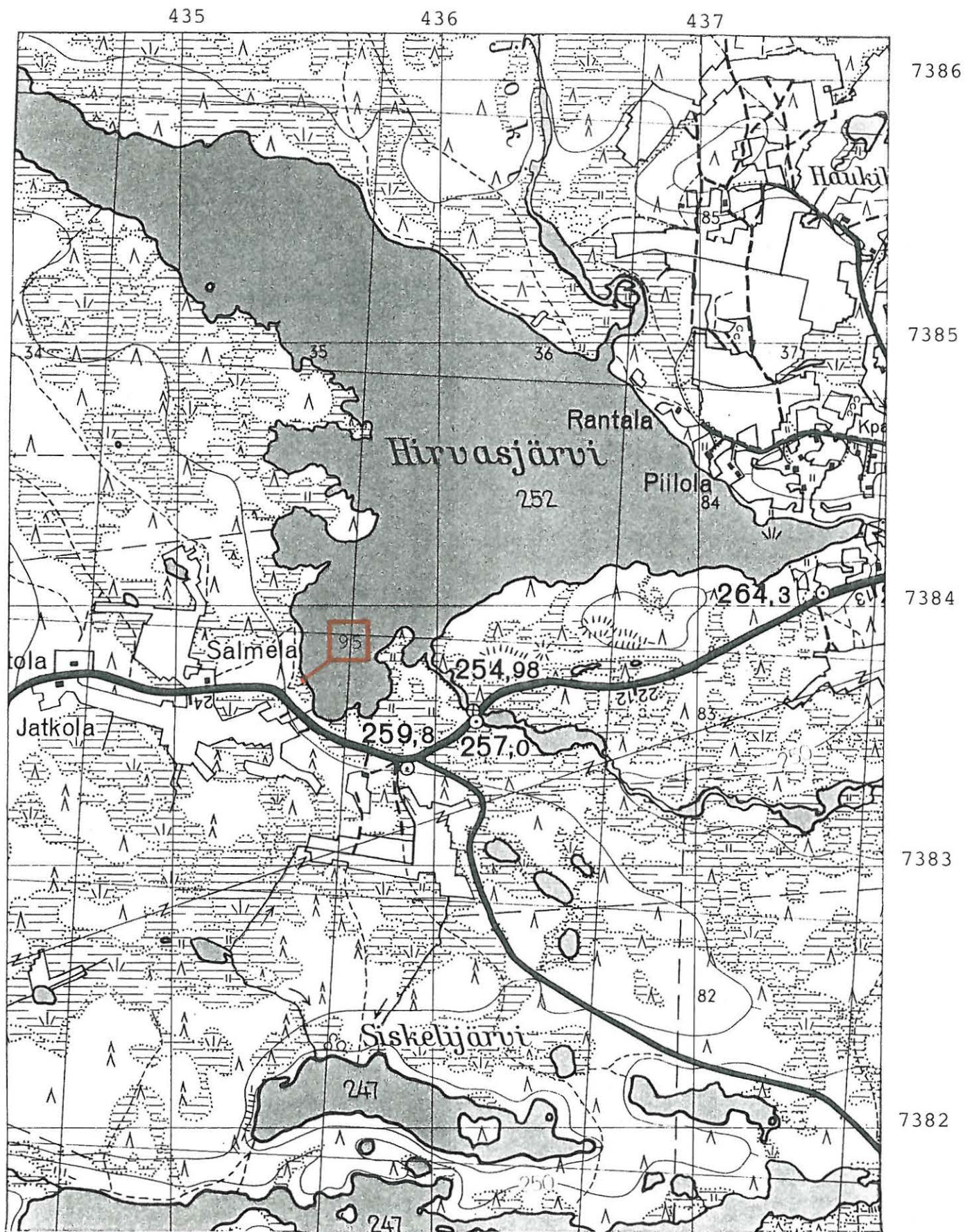
lähilöytöjä ja -kohteita : -

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 96 HIRVASVAARA HIRVASJÄRVI SW

Kohteen kuvaus ja maasto: Kohde sijaitsee 33 km Sallan kirkolta etelään, Hirvasjärven lounasikulmassa, 500 m Oulankajoen niskasta länteen ja 700 m Karhujärvi-Hautajärvitien (no 948) Oulankajoen ylittävältä sillasta länsiluoteeseen. Paikalla on 1,5-2,5 m korkea moreeninen rantavalli ja sen takana pieni ja kapea suo. Puusto on mäntyä, koivua ja kuusta.

Kohteen kuvaus: Suon luoteispään kohdalla on rantapenkassa sen poikki matalampi, kourumainen painauma ja vastaavalla kohdalla on muutoin kivinen ranta osittain hiekkainen. Suon yli tulee tälle kohdalla polku - paikalla on pidetty venettä. Rantapenkan kourumainen kohta on kulunut ja törmä sortunut. Sekä sortumasta että penkan päältä löytyi neljän metrin säteellä muutama kvartsi; maa on paikalla palaneen tuntuista, mutta rakenteista ei ole merkkejä.

Ote peruskartasta 4612 05 HIRVASVAARA (1964)

Salla 95 Hirvasvaara Hirvasjärvi SW

85986

Hirvasjärveä. Löytöpaikka sijaitsee etelällä, järven
ranta-örmän matelassa kohdassa. Oikealla Kalman-
niemi, kesähautausmaa. Taustalla Hirvasvaaran taloja.
SW:stä.

Aki Arponen 1991

SALLA 96 OULANKAJOKI METSÄJÄRVI

kohteen tyyppi ja luokka : pyyntikuoppia, 16 kpl, esihistoriallinen asuinpaikka, II
 peruskartta : 4612 07 RITAKORKIA (1990)
 - koordinaatit x = 7378 64-78
 y = 4447 58 - 4448 24
 z = 237-242

maanomistustiedot:

- tila : Ahola 3:10 Metsälampi
 Ahola Harri Matti, Ahkiomaantie 22 A
 - omistaja osoitetietoineen : 96300 Rovaniemi ja Ahola Hannu Tapani,
 Kuukkelintie 27 B 96400 Rovaniemi
 - kiinteistötunnus : 732-402-0003-0010

aiemmat tiedot ja tutkimukset : Hj. Appelgren-Kivalon muistiinpanot
 aiemmat löydöt : matkalta Kemin itäiseen kihlakuntaan

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 14.8.1991
 tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : pituus n. 600 m, rakenteet

kohteen kunto : koskematon

tarkastuslöydöt : KM 26600:1-2, kvartsi-iskos, palanutta luuta

kuvat:

- negatiivit : 85987
 - diat : 23362

opas : informantti Mauno Lassila, Salla

lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 97: pyyntikuoppia
 Salla 98: pyyntikuoppia

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 96 OULANKAJOKI METSÄJÄRVI

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 38 km Sallan kirkolta etelään, Oulankajoen pohjoispuolella, joen ja sen jatkeena olevan 500 m pitkän Maitolahden sekä 1,7 km pitkän Metsäjärven välisellä moreenikankaalla, jonka leveys on 100-150 m. Alue on pääasiassa kuivahkoa mäntykangasta, mutta Metsäjärven puolella, jonne kangas laskee selvästi loivemmin kuin Oulankajoen puolelle, on myös kosteaa kuusikkoa.

Kohteen kuvaus: Em. kankaalla on hajallaan n. 16 pyyntikuoppaa; lukulienee minimi, sillä osa hyvin kookkaista ja osa hyvin pienistä kuopista jätettiin laskujen ulkopuolelle (ainakin jotkin edellisistä ovat suppia ja jotkin jälkimmäisistä vanhoja tuulenkaatoja). Kuoppien koko vaihtelee huomattavasti: pienin kuoppa on $3 \times 2 \text{ m}^2$ ja suurin $6 \times 6 \text{ m}^2$ - samoin niiden syvyydessä on suuria eroja: 0,1-0,8 m. Kuopat ovat 2-4 kuopan ryhmissä, mutta ilman kartoitusta ei voida sanoa, muodostavatko ne edelleen laajoja pyyntikuoppajonoja. Metsäjärven etelärannalla, sen puolen välin tietämällä on kaksi niemeä. Näistä läntisemmän, melko matalan ja tuoretta kangasta olevan niemen kohdalla, itse niemeä korkeammalla, kuivalla kankaalla on kolme melko lähekkäistä pyöreää pyyntikuoppaa. Kuopistalounaisimmasta 8 m etelään löytyi kankaalta vanhan, maatuneen tuulenkaadon kohdalta kvartsi. Koepistosta paljastui edelleen melko runsaasti palanutta luuta syvältä rikastumiskerroksesta saakka. Kivet ja hiekka olivat hiukan palaneet.

Salla 96 Oulanka-joki Metsäjärvä

85987

Asuinpaikka sijaitsee etualalla ja kolme pyöreää
pyyntikuoppaa tästä taakse oikealle. Taustalla Metsä-
järveä. S:stä.

Aki Arponen 1991

SALLA 97 OULANKAJOKI MAITOLAMPI

kohteen tyyppi ja luokka : pyyntikuoppia, 4-6 kpl, II

peruskartta : 4612 07 RITAKORKIA (1990)

- koordinaatit x = 7378 56
y = 4448 00-03
z = n. 240

maanomistustiedot:

- tila : Ahola 6:14 Pajala

- omistaja osoitetietoineen : Vuonnala Kari Pekka, Karhujärventie 159
98770 Aholanvaara

- kiinteistötunnus : 732-402-0006-0014

aiemmat tiedot ja tutkimukset : -

aiemmat löydöt : -

tarkastaja ja tarkastuspäivä : Aki Arponen 14.8.1991

tarkastuksen aihe : Sallan inventointi

kohteen pinta-ala perusteluineen : pituus n. 50 m, rakenteet

kohteen kunto : koskematon

tarkastuslöydöt : -

kuvat:

- negatiivit : 85988

- diat : 23363

opas : -

lähilöytöjä ja -kohteita : Salla 96: pyyntikuoppia, esih. asuinp.
Salla 98: pyyntikuoppia

huomautuksia ja lisäyksiä : -

SALLA 97 OULANKAJOKI MAITOLAMPI

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 38,5 km Sallan kirkolta etelään, Oulankajoen Astumakosken koillispuolella olevan 500 m pitkän Oulankajoen pussimaisen laajennuksen, Maitolammen itäpäässä. Pyyntikuopat ovat lahden ja soiden ympäröimällä moreeniperäisellä, mäntyjä kasvavalla saarekkeella, joka on muodoltaan soikeahko, n. 100 m pitkä ja 3-5 m korkea.

Kohteen kuvaus: Saarikumpareen länsipään laella on pyöreä, halkaisijaltaan kaksimetrinen ja 20-30 cm syvä pyyntikuoppa. Tästä 30 m etelään, kumpareen korkeimmalla kohdalla, 2-3 metrin päässä toisistaan on kaksi varmaa ja kaksi epävarmaa pyyntikuoppaa; varmat kuopat ovat $2 \times 1,5 \text{ m}^2$, soikeita ja 20-50 cm syviä. Yksi kuoppa on edelleen näistä kymmenisen metriä kaakkoon, kumpareen laen juurella. Tämä on pyöreähkö, halkaisijaltaan kaksi metriä ja 10-30 cm syvä.

Salla 97 Oulankajoki Maitolampi

85988

Maitolammen itäpäättä: soiden ja lammen ympäröimä
moreeni kumpare, jolla on 4-6 pyyntikuoppaa.
NW:stä.

Aki Arponen 1991

SALLA 98 OULANKAJOKI KOTALAMMIT

kohteen tyyppi ja luokka	: pyyntikuoppia, 5 kpl, II
peruskartta	: 4612 07 RITAKORKIA (1990)
- koordinaatit	x = 7378 38-48
	y = 4449 17-20
	z = 237-238
maanomistustiedot:	
- tila	: Yhteismetsä n:o 2
- omistaja osoitetietoineen	: OS. -
- kiinteistötunnus	: 732-874-0002-0000
aiemmat tiedot ja tutkimukset	: -
aiemmat löydöt	: -

tarkastaja ja tarkastuspäivä	: Aki Arponen 14.8.1991
tarkastuksen aihe	: Sallan inventointi
kohteen pinta-ala perusteluineen	: pituus n. 90 m, rakenteet
kohteen kunto	: koskematon
tarkastuslöydöt	: -
kuvat:	
- negatiivit	: 85989
- diat	: 23364
opas	: -

lähilöytöjä ja -kohteita	: Salla 96: pyyntikuoppia ja esih. as.p. Salla 97: pyyntikuoppia
huomautuksia ja lisäyksiä	: -

SALLA 98 OULANKAJOKI KOTALAMMIT

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 38 km Sallan kirkolta etelään, Oulankajoen Pitkäkosken pohjoispuolella olevien Kotalammien ja Riivikkolammen välissä. Paikalla on loivasti kumpuilevaa, maaperältään moreenista kangasta, joka kasvaa nuorta männikköä. Kotalammien länsipäässä on hyvin laaja, uudehko soranottoalue - pieniä, vanhoja sorakuoppia on Kotalammien luoteisrannalla useita.

Kohteen kuvaus: Pienen eli luoteisemman Kotalammen ja Riivikkolammen länsipään kumpuilevan kankaan poikki on viiden pyyntikuopan muodostama jono, joka "sulkee" ko. kannaksen. Kuopat ovat selkeitä, vallillisia ja niiden koko vaihtelee $2,5 \times 2 \times 0,4 \text{ m}^3$:stä $3 \times 2,5 \times 0,6-0,7 \text{ m}^3$:iin. Tarkemmat tiedot pyyntikuopista sekä niiden suhtautumisesta toisiinsa ja ympäristöön ovat oheisessa yleiskarttaluonnoksessa.

s. 72 muovikartta säilytetään arkin välissä

SALLA **98** OULANKAJOKI KOTALAMMIT

A.ARPONEN 1991

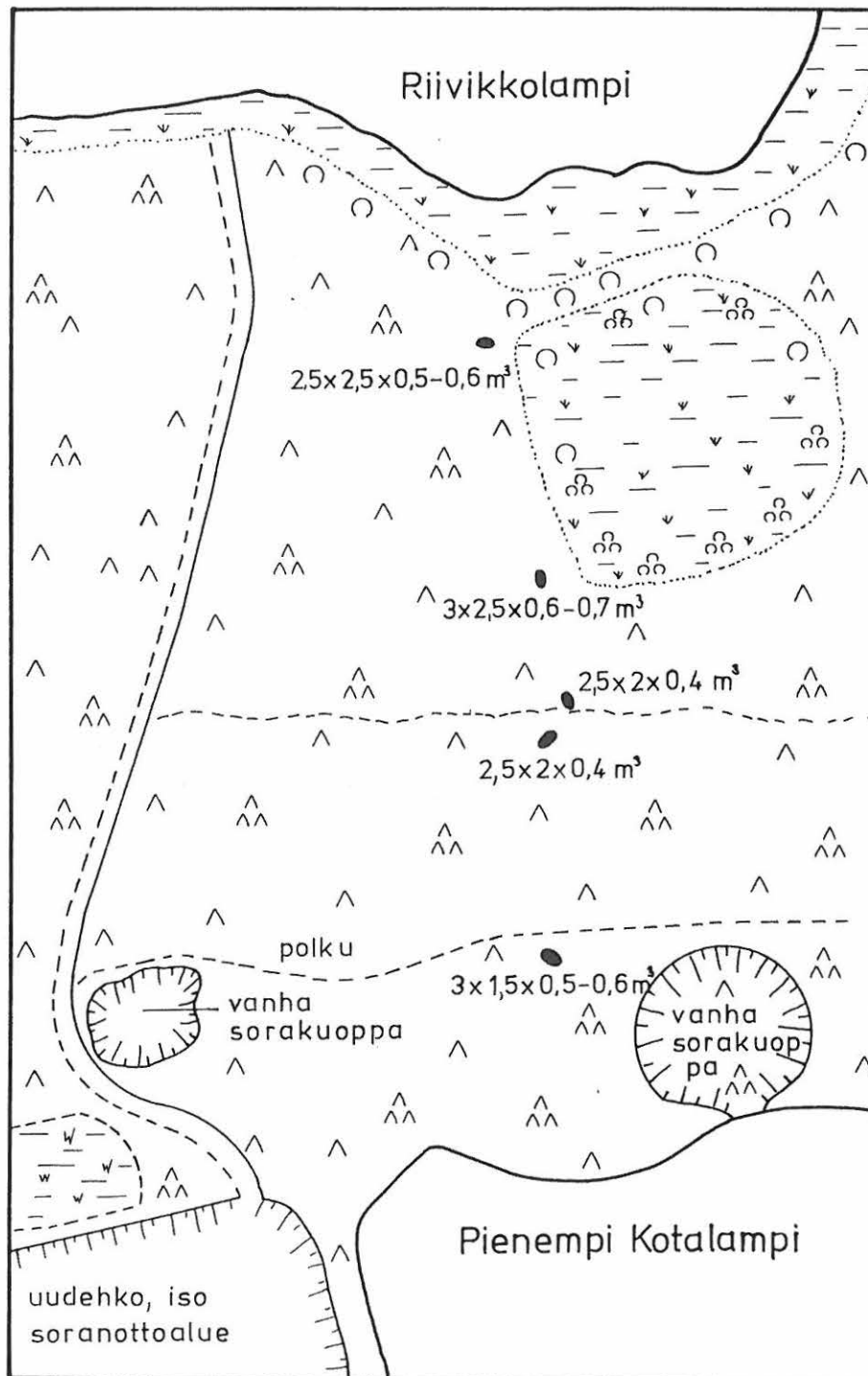
Yleiskarttaluonnos

Mk 1:1000

 50 m

 pyyntikuoppa (vallilla)

Puht. piirt. E.-R. Tuomivaara

lat-91

Ote peruskartasta 4612 07 RITAKORKIA (1990)

Salla 98 Oulankajoki Kotalammit

85989

Ryhmän eteläisin, osin punarunkojen peitossa
oleva pyyntikuoppa. Taustalla pienempi Kota-
lampi. N:stä.

Aki Arponen 1991

SALLA 99 SÄRKELÄ SÄRKIJÄRVI

kohteen tyyppi ja luokka	: esihistoriallinen asuinpaikka, II
peruskartta	: 4622 10 TUOHIVAARA (1971)
- koordinaatit	x = 7438 70
	y = 456 03
	z = n. 190
maanomistustiedot:	
- tila	: Saija 9:32 Toinila
- omistaja osoitetietoineen	: Luukinen Toini Heleena, 98630 Jäkälä- kumpu
- kiinteistötunnus	: 732-416-0009-0032
aiemmat tiedot ja tutkimukset	: -
aiemmat löydöt	: -

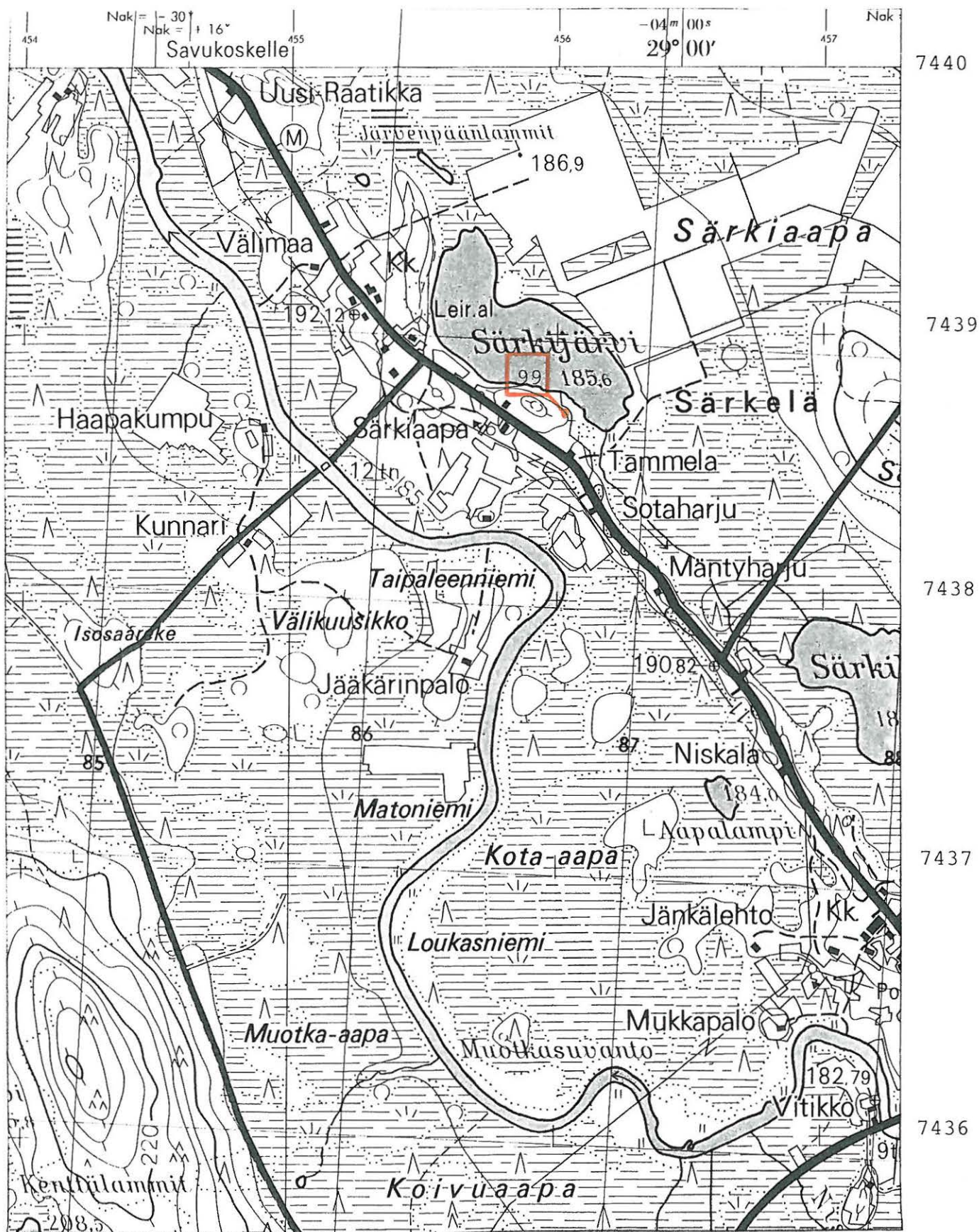
tarkastaja ja tarkastuspäivä	: Aki Arponen 16.8.1991
tarkastuksen aihe	: Sallan inventointi
kohteen pinta-ala perusteluineen	: n. 20 m ² , löydöt
kohteen kunto	: ainakin osa asuinpaikasta on peruna- maana
tarkastuslöydöt	: KM 26601:1-3, hioimen (?) katkelma, kvartsi-iskoksia, palanutta luuta
kuvat:	
- negatiivit	: -
- diat	: -
opas	: -

lähilöytöjä ja -kohteita	: Salla 55: esihistoriallinen asuinpaikka Salla 58: esihistoriallinen asuinpaikka
huomautuksia ja lisäyksiä	: -

SALLA 99 SÄRKELÄ SÄRKIJÄRVI

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 26,5 km Sallan kirkolta koilliseen, Särkelän kylässä, Särkijärven lounaisrannalla, n. 150 m Salla-Savukoskitiestä (no 965) ja 500 m Kuolajoesta koilliseen sekä 1,1 km Naruskantien risteyksestä luoteeseen. Asuinpaikka on Matti Luukisen talon koillispuolella, Särkijärveen viettävällä hiekkape-
räisellä rinteellä, perunamaassa.

Kohteen kuvaus: Em. perunamaan yläosan luoteispäässä oli hajallaan muutama kvartsi, mahd. hioinliipan katkelma sekä kappale palanutta luuta. Mitään rakenteisiin viittaavaa ei ollut havaittavissa.

Ote peruskartasta 4622 10 TUOHIVAARA (1971)

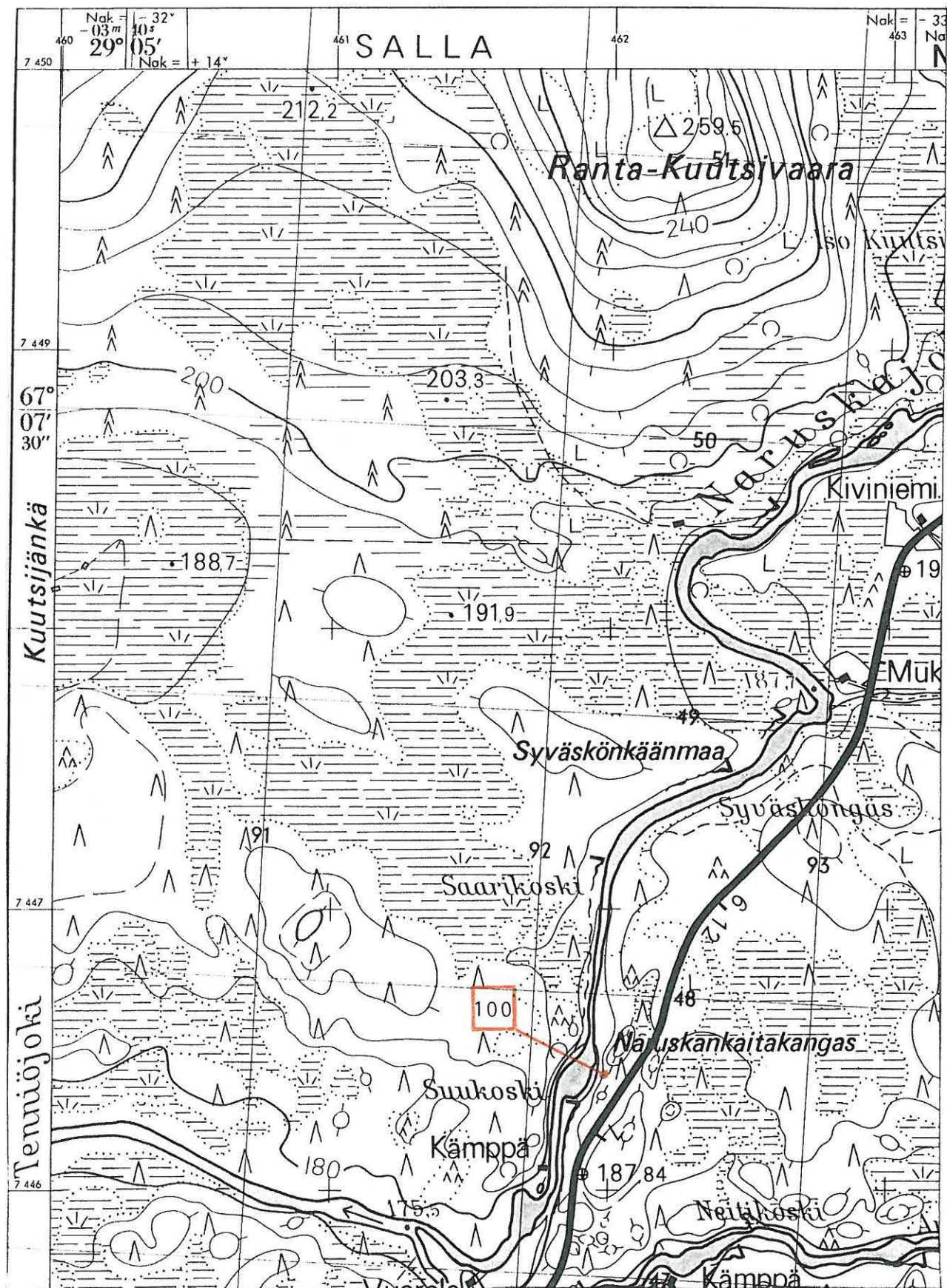
SALLA 100 NARUSKA NARUSKAJOKI SAARIKOSKI

kohteen tyyppi ja luokka	: esihistoriallinen asuinpaikka, II
peruskartta	: 4624 02 YLIROVANVAARA (1971)
- koordinaatit	x = 7446 41
	y = 461 99
	z = n. 185
maanomistustiedot:	
- tila	: Naruska 19:3 Uupelo
- omistaja osoitetietoineen	: Pentti Airi Elina, os. -
- kiinteistötunnus	: 732-410-0019-0003
aiemmat tiedot ja tutkimukset	: -
aiemmat löydöt	: mahd. uurrenuija (tilanom. hallussa)
tarkastaja ja tarkastuspäivä	: Aki Arponen 16.8.1991
tarkastuksen aihe	: Sallan inventointi
kohteen pinta-ala perusteluineen	: n. 50 m ² , löydöt
kohteen kunto	: osa kohteesta on saattanut tuhoutua mö-
	kin rakentamisen yht., polkueroosiota
tarkastuslöydöt	: KM 26602:1-2, kvartsiydin ja -iskoksia
kuvat:	
- negatiivit	: 58990
- diat	: 23365
opas	: -
lähilöytöjä ja -kohteita	: -
huomautuksia ja lisäyksiä	: -

SALLA 100 NARUSKA NARUSKAJOKI SAARIKOSKI

Kohteen sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee 36 km Sallan kirkolta koilliseen, Naruskajoen Saarikosken alapuolisen suvannon itärannalla, n. 70 m Naruskantiestä luoteeseen ja 850 m Tenniö- ja Naruskajoen yhtymäkohdasta ja Vuorelan talosta koilliseen. Paikalla on kahden mäennyppylän välinen mäntykangas, joka on maaperältään moreenia. Jokitörmällä, joka on 2-3 m korkea, on kesämökki ja muita pienempiä rakennuksia.

Kohteen kuvaus: Välittömästi em. mökin itäpuolelta, autojen kuluttamasta urasta löytyi kvartseja noin neljän metrin säteellä. Mitään rakenteisiin viittaavaa ei paikalla ollut, vaikka maanpinta oli paikoin kulunut rikastumiskerrokseen saakka. Ympäristöönsä nähden löytöpaikka on poikkeuksellisen tasaista rantaterassia.

Ote peruskartasta 4624 02 YLIROVANVAARA (1971)

Salla 100 Narnska Saarikoski

85990

Vesa Pentin huvila. Löytökohta sijaitsee kuvan
keskellä, huvilan ja auton välissä. Huvilan lähellä
on Narnskajoen Saarikosken alajuolista suuntaa.
ESE: stä.

Aki Arponen 1991

YHTEENVETO

Kesällä 1991 tarkastettiin Sallan kunnan alueella 18 arkeologista kohdetta, jotka yhtä lukuunottamatta ovat entuudestaan rekisteröimättömiä. Nyt tarkastetut kohteet sisältävät seuraavanlaisia muinaisjäännöstyypppejä:

- esihistoriallisia asuinpaikkoja	6
- kenttiä	2
- asumuksensijoja	1
- pyyntikuoppia ja pyyntikuopparyhmiä	8
- pyynti- tai asuinkuoppia ja niiden ryhmiä	1
- muita kuopanteita ja niiden ryhmiä	1
- kivikehiä	1

Kesän 1991 kenttätöyt kattoivat Sallan kunnan etelä- ja lounaisosan. Nyt tarkastetuista kohteista suurin osa eli 8 kpl on pyyntikuoppia ja pyyntikuopparyhmiä, joita on erityisesti Morottajan-Karhujärven alueella ja toisaalta Oulankajoen keskijuoksulla. Esihistoriallisia asuinpaikkoja löytyi sen sijaan niukasti, 6 kpl, ja ne jakautuvat tasaisesti koko inventointialueelle.

Vuosien 1989-91 inventoinnit kattavat valikoiden koko Sallan kunnan poislukien Naruskan ja Tuntsan alueet, joista edellistä on kuitenkin tarkastettu pariin otteeseen ennen varsinaisten inventointien alkua. Sallan kunnan inventointitilannetta voidaan tällä hetkellä pitää tyydyttävänä ja toistaiseksi riittävänä. Olisi kuitenkin suositeltavaa, että esimerkiksi kylätoimikuntien välityksellä kerättäisiin vielä sallalaisten havaintoja muinaisjäännöksistä ja lupaavat kohteet tarkastettaisiin vuoden-parin sisällä.

Lopuksi jälleen suurkiitos kaikille sallalaisille avunannosta.

NEGATIIVILUETTELO

kaikki kuvat ottanut Aki Arponen

85975	SALLA 84 HAUTAJÄRVI NIVALA	esih.as.p. , E:stä
85976	SALLA 85 KARHUIJÄRVI LEVIÄISENLAHTI	pyynti-/asuinkuopat, E:stä
85977	SALLA 86 KARHUIJÄRVI LIKEHINEN	pyyntikuoppa, N:stä
85978	SALLA 88 PALOPERÄ HOIKKALA	esih.as.p. , NW:stä
85979	SALLA 89 PALOPERÄ SOHRAMONKENTTÄ	kentästä siirretty kala-
		maja, NE:stä
85980	SALLA 2 PALOPERÄ KIVELÄNJÄRVI PUUKKONIEMI	kentästä siirretty kala-
		maja, NNW:stä
85981	SALLA 90 PALOPERÄ KIVELÄNVAARA	kuopanteita ja kivikehä,
		NE:stä
85982	SALLA 91 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI S	asumuksensija, E:stä
85983	SALLA 92 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI	pyyntikuoppia, SE:stä
85984	SALLA 93 MOROTTAJA KOTALAMPI	pyyntikuoppia, WSW:stä
85985	SALLA 94 KARHUIJÄRVI TAIVALVAARA	pyyntikuoppia, N:stä
85986	SALLA 95 HIRVASVAARA HIRVASJÄRVI SW	esih.as.p. , SW:stä
85987	SALLA 96 OULANKAJOKI METSÄJÄRVI	esih. as. p. , pyynti-
		kuoppia, S:stä
85988	SALLA 97 OULANKAJOKI MAITOLAMPI	pyyntikuoppia, NW:stä
85989	SALLA 98 OULANKAJOKI KOTALAMMIT	pyyntikuoppa, N:stä
85990	SALLA 100 NARUSKA NARUSKAJOKI SAARIKOSKI	esih.as.p. , ESE:stä

DIALUETTELO

kaikki kuvat ottanut Aki Arponen

23350	SALLA 2 PALOPERÄ KIVELÄNJÄRVI PUUKKONIEMI	kentästä siirretty kala- maja, NNW:stä
23351	SALLA 84 HAUTAJÄRVI NIVALA	esih.as.p. , E:stä
23352	SALLA 85 KARHUIJÄRVI LEVIÄISENLAHTI	pyynti-/asuinkuopat, E:stä
23353	SALLA 86 KARHUIJÄRVI LIKEHINEN	pyyntikuoppa, N:stä
23354	SALLA 88 PALOPERÄ HOIKKALA	esih.as.p. , NW:stä
23355	SALLA 89 PALOPERÄ SOHRAMONKENTTÄ	kentästä siirretty kala- maja, NNW:stä
23356	SALLA 90 PALOPERÄ KIVELÄNVAARA	kuopanteita ja kivikehä, NE:stä
23357	SALLA 91 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI S	asumuksensija, E:stä
23358	SALLA 92 MOROTTAJA HIETAJÄRVI KOTALAHTI	pyyntikuoppia, SE:stä
23359	SALLA 93 MOROTTAJA KOTALAMPI	pyyntikuoppia, WSW:stä
23360	SALLA 94 KARHUIJÄRVI TAIVALVAARA	pyyntikuoppia, N:stä
23361	SALLA 95 HIRVASVAARA HIRVASJÄRVI SW	esih.as.p. , SW:stä
23362	SALLA 96 OULANKAJOKI METSÄJÄRVI	esih.as.p. , pyynti- kuoppia, S:stä
23363	SALLA 97 OULANKAJOKI MAITOLAMPI	pyyntikuoppia, NW:stä
23364	SALLA 98 OULANKAJOKI KOTALAMMIT	pyyntikuoppa, N:stä
23365	SALLA 100 NARUSKA NARUSKAJOKI SAARIKOSKI	esih.as.p. , ESE:stä